

**T.C.
BİLECİK VALİLİĞİ**

İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

**2020 YILI
İL BRİFİNGİ**

Necmettin YOLDAŞ
İL Müdürü

Kadro ve Personel Durumu

Tablo : İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Personel Listesi

SINIFI	Merkez	Bozüyük	Osmaneli	Söğüt	Gölpazarı	Pazaryeri	Yenişehir	İnhisar	TOPLAM
İl Müdürü	1	-	-	-	-	-	-	-	1
İl Md.Yrd.	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Avukat	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Şube.Md.	3	-	-	-	-	-	-	-	3
Şube Md.V.	5	-	-	-	-	-	-	-	5
İlçe Md.	-	-	-	1	-	-	-	-	1
İlçe Md.V.	-	1	1	-	1	1	1	1	6
Araştırmacı	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Zir.Mühendisi	27	6	5	4	-	2	-	-	44
Mühendis 4/B Sözleşmeli	5	1	1	2	5	2	4	2	22
Harita Mühendisi	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Harita Mühendisi 4/B	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Gıda Mühendisi	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Gıda Müh. 4/B Sözleşmeli	2	1	1	-	-	-	-	-	4
Su Ürünleri Mühendisi	1	1	-	-	-	-	-	-	2
Su Ür.Müh.4/B Sözleşmeli	1	1	-	-	-	-	-	-	2
Veteriner Hekim	5	4	4	3	2	2	-	-	20
Vet Hek 4/B Sözleşmeli	3	1	-	1	1	2	1	1	10
Ziraat Teknikeri	3	4	-	-	-	1	-	-	8
Tekniker 4/B Sözleşmeli	-	-	-	1	-	-	1	-	2
Harita Teknikeri	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Ziraat Teknisyeni	4	1	2	-	1	-	-	-	8
Gıda Teknisyeni	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Teknisyen (Diğer)	1	2	-	-	-	-	-	-	3
Teknisyen 4/B Sözleşmeli	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Vet.Sağ.Teknikeri	2	2	-	-	-	-	-	1	5
Vet.Sağ.Teknisyeni	2	-	1	-	-	-	-	-	3
Sağlık Teknikeri	1	-	-	-	-	-	-	1	2
Sivil Sav.Uzmanı	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Bilgisayar İşletmeni	2	1	-	-	-	-	-	-	3
Sosyolog	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Ambar Memuru	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Memur	1	-	1	2	-	-	-	-	4
Şoför	1	-	-	-	1	1	-	-	3
Hizmetli	3	-	1	-	-	-	-	-	4
D.İşçi	23	2	1	1	1	-	2	1	31
4/B Sözleşmeli	3	-	-	-	1	-	2	-	6
TOPLAM	110	28	18	15	13	11	11	7	213

GENEL TARIMSAL YAPI

Bilecik ili yüzölçümü 4.307 km² dir. Bilecik nüfus yoğunluğu 51 kişi/km²'dir.

Nüfus Bilgileri

Toplam Nüfus : 219.427

Toplam Kent Nüfus : 178.534

Toplam Kırsal Nüfus : 40.893

İlçe Sayısı : 8

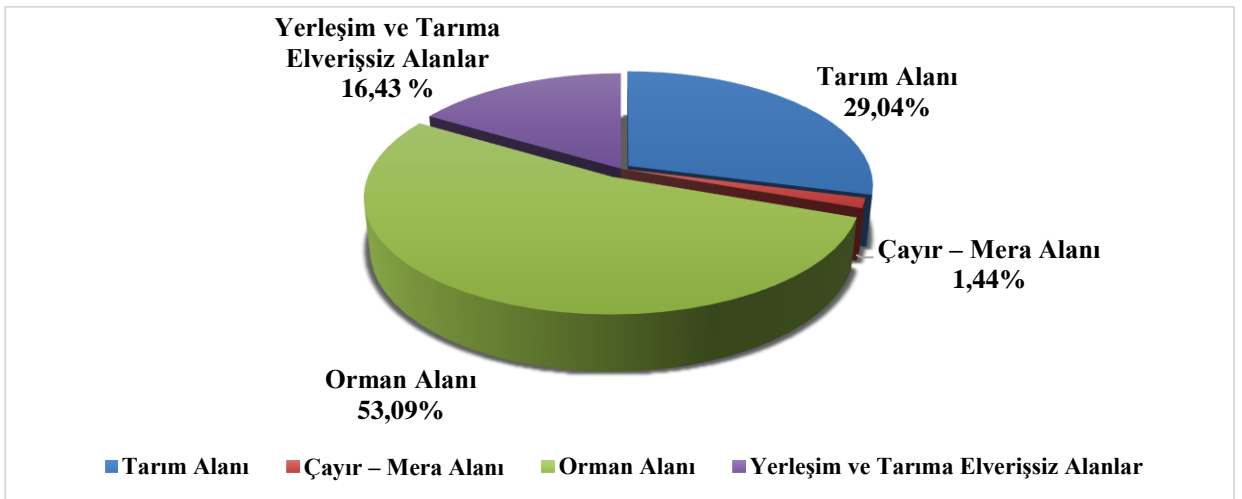
Köy Sayısı : 244

Belde : 3

Tablo: Toprak Varlığı

Toprak Varlığı Dağılımı	Alan (Da)	(%)
Tarım Alanı	1.250.807	29,04
Çayır – Mera Alanı	62.026,00	1,44
Orman Alanı	2.286.410	53,09
Yerleşim ve Tarıma Elverişsiz Alanlar	707.757,00	16,43
Toplam	4.307.000	100

Grafik : İlimiz Toprak Varlığı Dağılımı

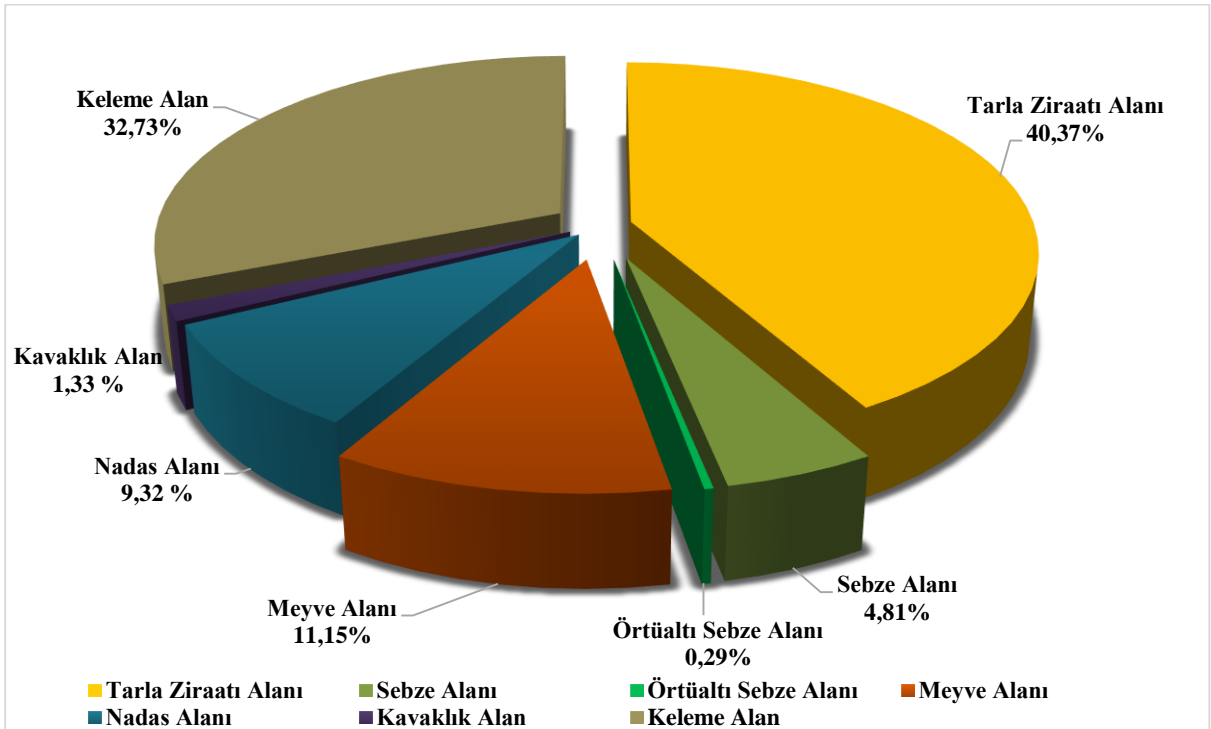

Tablo: Tarım Alanlarının Dağılımı

Tarım Alanı Türü	Alan (Da)	% Dağılım
Tarla Ziraatı Alanı	504.933	40,37
Sebze Alanı	60.189	4,81
Örtüaltı Sebze Alanı	3.692	0,29
Meyve Alanı	139.568	11,15
Nadas Alanı	116.644	9,32
Kavaklık Alan	16.584	1,33
Keleme Alan	409.197	32,73
Toplam	1.250.807	100

Not: 2019 Yılı TÜİK Verileri

Grafik : 2019 Yılı Tarım Alanları Dağılımı

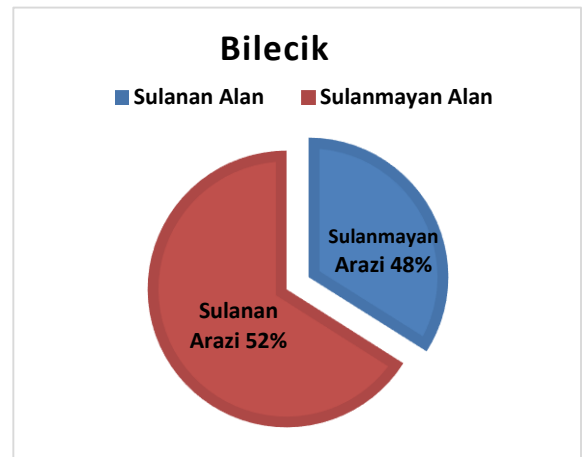
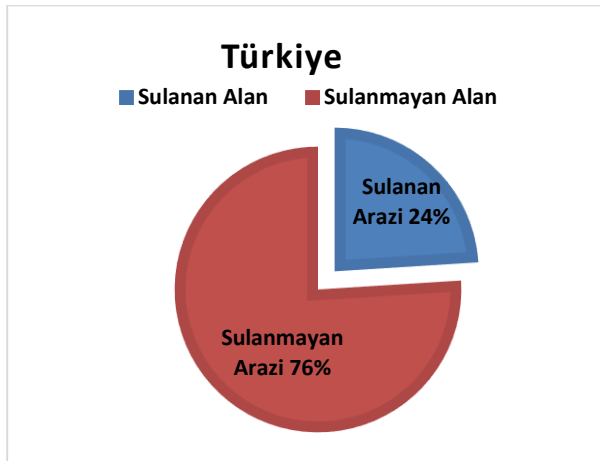
Tablo : Su Kaynakları Durumu

Bilecik İli Su Kaynakları Potansiyeli	
Yerüstü Suyu (İl Çıkışı Toplam Ort. Akımı)	320,0 Hm ³ /Yıl
Yer Altı Suyu (İldeki Toplam Emn.Rezerv.)	54,7 Hm ³ /Yıl
Toplam Su Potansiyeli	374,7 Hm³/Yıl

Tablo : Sulanma Durumu

Sulama Kuruluşları ve Sulama Alanları (Ha)	
İl Özel İdaresi Sulamaları	9.508
DSİ Sulamaları	46.018
Halk Sulaması	5.391
Toplam	60.917

Grafik : Tarım Arazilerinin Sulanma Durumu

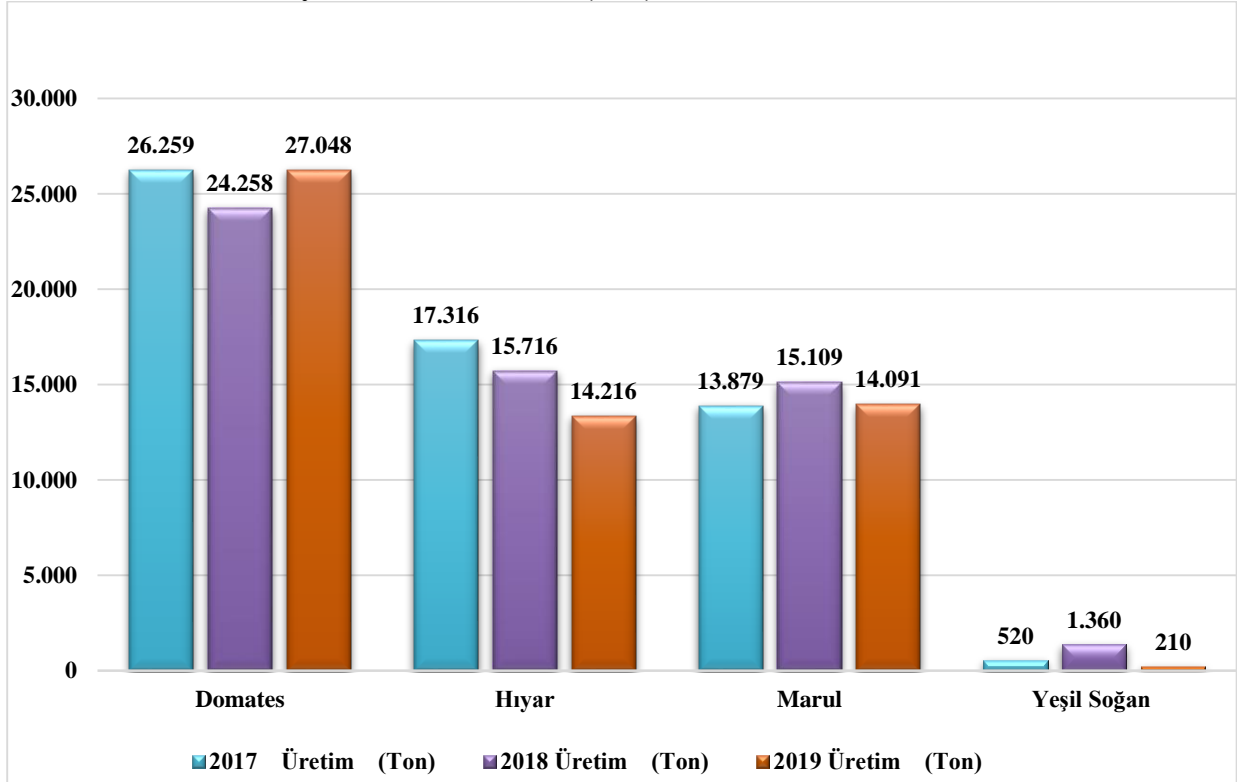

Tablo: İlçelerimizde Örtüaltı Yetiştiriciliğinin Dağılımı

İlçe Adı	Köy Sayısı	İşletme Sayısı	Plastik Sera Alanı (da)	Yüksek Tünel Alanı (da)	Toplam Örtüaltı Alanı (da)
Bozüyük	3	3	0	8	8
Gölpazarı	2	17	42	0	42
İnhisar	4	137	461	0	461
Merkez	5	22	69	0	69
Osmaneli	8	14	0	29	29
Pazaryeri	1	1	4	0	4
Söğüt	7	455	3.070	0	3.070
TOPLAM	30	649	3.646	37	3.683

Kaynak: 2019 Yılı İVA Verileri

Grafik : Yıllar İtibariyle Örtüaltı Üretimi (Ton)

Tablo: 2019 Yılı İlimiz İşlenen Tarım (Kültür) Alanlarının İlçeler Üzerinden Dağılımı

İlçeler	Toplam Alan (Da)	Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Alanı (Da)	Nadas Alanı (Da)	Sebze Bahçeleri Alanı (Da)	Meyveler, İçecek ve Baharat Bitkilerinin Alanı (Da)
Merkez	137.650	91.696	15.205	12.289	18.460
Bozüyük	171.089	121.494	45.000	1.155	3.440
Gölpazarı	101.543	55.944	4.500	4.942	36.157
İnhisar	19.048	5.884	2.340	975	9.849
Osmaneli	124.728	47.458	3.025	29.546	44.699
Pazaryeri	92.526	64.642	22.421	2.954	2.509
Söğüt	83.348	44.493	21.253	7.821	9781
Yenişehir	91.402	73.322	2.900	507	14.673
Toplam	821.334	504.933	116.644	60.189	139.568

Kaynak: 2019 Yılı TÜİK Verileri

Tablo: 2019 Yılı İlimizde Öne Çıkan Tarım Ürünleri Üretimi

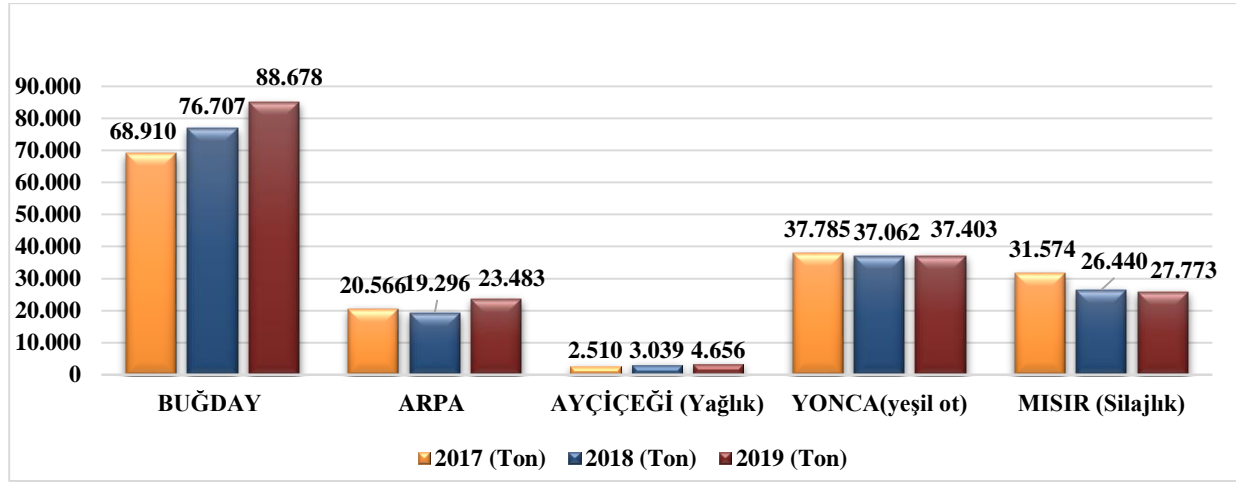
Ürün Grupları	Tür	Ekilen Alan (Da)	Üretim (Ton)	Verim (Kg/Da)
Tarla Ürünleri	Buğday	298.915	67852	227
	Arpa	79.188	19436	245
	Çavdar	6.619	1866	282
	Yulaf (Yeşil Ot)	18.645	19388	1040
	Kuru Fasulye	1952	346	177
	Nohut	6.529	845	129
	Ayçiçeği (Yağlık)	23.074	3973	172
	Aspir	555	76	137
	Mısır (Silajlık)	5.985	27.773	4640
	Korunga (Yeşil Ot)	4.023	4.920	1223
	Yonca (Yeşil Ot)	17.520	37.403	2135
	Şerbetçiotu	3.307	1.800	544
	Sebze	Balkabağı	1.880	3.396
Barbunya		3.976	3.636	914
Bezelye		1.488	976	656
Biber (Tüm Çeşitler)		4.083	9.601	2351
Domates (Tüm Çeşitler)		15529	108553	6990
Fasulye (Taze)		4.584	4.391	958
Ispanak		2.453	2.868	1169
Karpuz		13.349	71.552	5360
Kavun		6.508	16.098	2474
Patlıcan		815	2.598	3188
Soğan (Taze)		1437	2.670	1858
Soğan (Kuru)		1820	1.719	944
Örtüaltı	Domates (Sofralık)	2.660	27.048	10168
	Hıyar (Sofralık)	1.569	14.216	9061
	Marul (Tüm Çeşitler)	4.729	14.091	2980
	Yeşil Soğan	114	255	2237
Meyve	Kiraz	23.830	8.538	358
	Şeftali ve Nektarin	22.526	15.159	673
	Zeytin (Sofralık)	16.511	2.532	153
	Vişne	11.478	2.130	186
	Üzüm	12.427	6.433	518
	Ceviz	33.176	1.980	60
	Ayva	5.022	6.569	1308
	Elma	4.479	2.992	668
	Erik	3.592	1.636	455
	Nar	2.845	107	38
	Armut	1.033	731	708

Kaynak: 2019 Yılı TÜİK Verileri

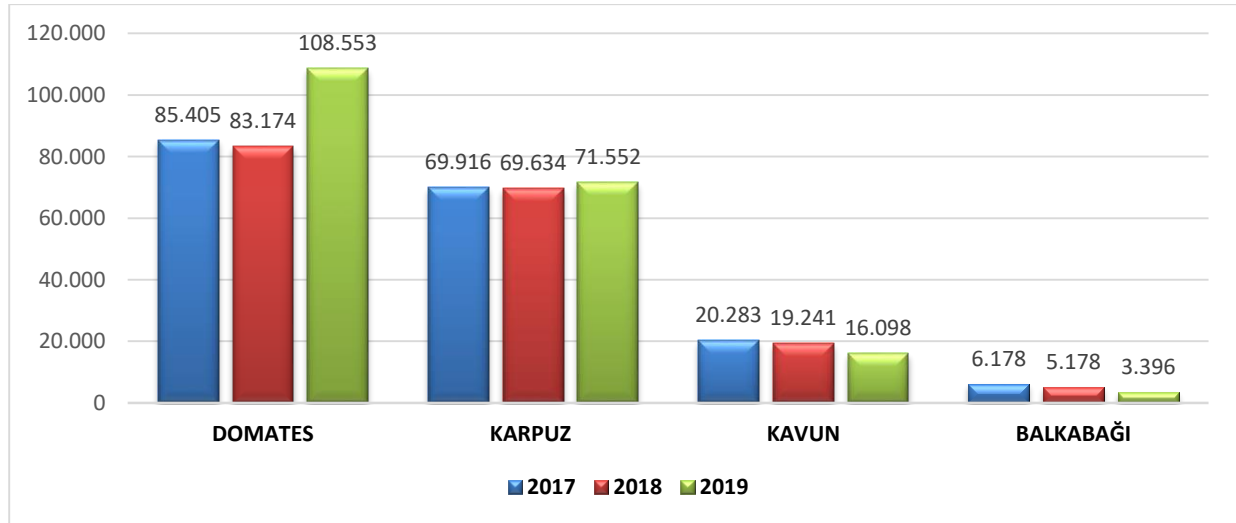

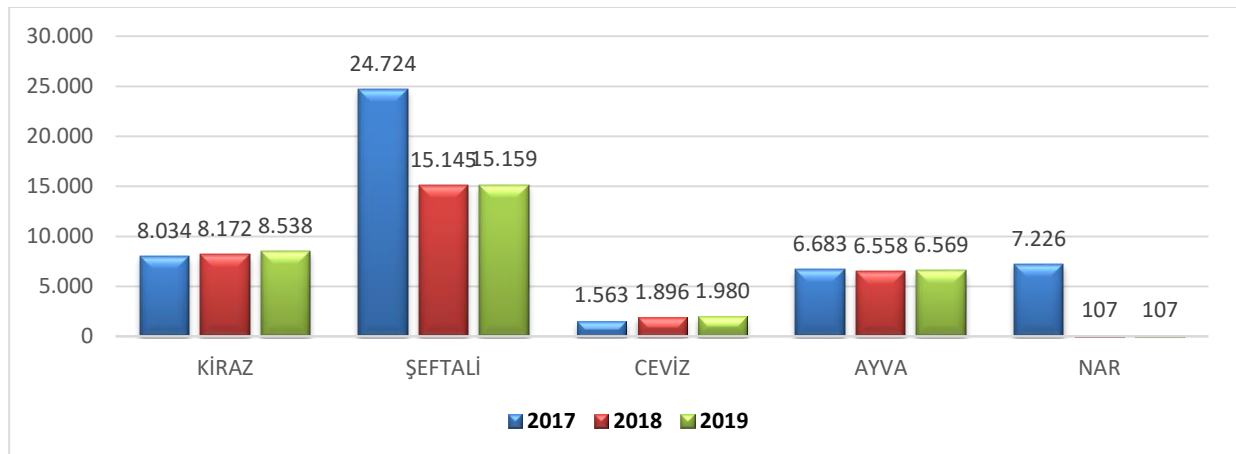
Grafik : Yıllar İtibariyle Tarla Ürünleri Üretimi (Ton)

Grafik : Yıllar İtibariyle Açıkta Sebze Üretimi (Ton)

Grafik : Yıllar İtibariyle Meyve Üretimi (Ton)

Tablo: 2020 Yılı İlimiz Tarım Ürünleri İhracat Rakamları

Ürünler	Bilecik (1000 \$)
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamulleri	249,39
Meyve Sebze Mamulleri	8,16
Süs Bitkileri ve Mamulleri	17,28
Toplam	274,83

Kaynak: tim.org.tr

Tablo: 2020 Yılı İlçeler Bazında Hayvan Varlığı

İlçeler	Büyükbaş			Küçükbaş		
	Sığır	Manda	Toplam	Koyun	Keçi	Toplam
Merkez	8.669	89	8.758	27.159	9.081	36.240
Bozüyük	7.021	6	7.027	47.603	6.984	54.587
Gölpazarı	4.136	0	4.136	12.982	5.110	18.092
İnhisar	268	0	268	4.251	4.826	9.077
Osmaneli	5.695	14	5.709	14.217	7.912	22.129
Pazaryeri	6.955	7	6.962	14.781	1.560	16.341
Söğüt	4.079	3	4.082	23.257	13.154	36.411
Yenişehir	3.319	0	3.319	2.654	185	2.839
Toplam	40.142	119	40.261	146.904	48.812	195.716

Tablo: İlçeler Bazında Kanatlı Mevcutları (Köy Tavukları)

İlçeler	Kanatlı Türleri						Köy
	Tavuk	Hindi	Kaz	Ördek	Güvercin	Diğer	
Merkez	6032	639	221	253	386	33	48
Bozüyük	1501	161	63	46	148	125	46
Gölpazarı	8503	638	345	529	239	94	48
İnhisar	164	5	29	2	56	0	13
Osmaneli	5701	400	207	105	127	0	27
Pazaryeri	2606	91	102	88	157	0	24
Söğüt	3303	7	350	49	433	0	23
Yenişehir	2032	588	626	233	259	0	25
Toplam	29842	2529	1943	1305	1805	252	254

Tablo: İlçeler Bazında Kanatlı Mevcutlar (Ticari İşletmeler)

	Yumurtacı	Broiler	Damızlık	Toplam	Kuluçkahane	Kesimhane
Merkez	-	477.500	132.320	609.820	-	-
Bozüyük	470.000(140.000yum. 330.000yarka)	35.000	96.300	601.300	2.130.000 Yum./Yıl	-
Gölpazarı	6.000	343.380	300.000	649.380	-	-
İnhisar	-	42.500	-	42.500	-	-
Osmaneli	24.450	3.486.188	91.100	3.601.738	-	6.000 Adet/Saat
Pazaryeri	54.000	104.000	201.184	359.184	-	-
Söğüt	-	135.000	-	135.000	-	-
Yenişehir	-	-	1.126.000	1.126.000	-	-
Toplam	554.450	4.623.568	1.946.904	7.124.922	2.130.000	6.000 Adet/Saat

Tablo : İlçeler Bazında Arıcılık Faaliyetleri

İlçeler	İşletme Sayısı	Arıcı Köy Sayısı (Adet)	Kovan Sayısı (Adet)	Balmumu Üretimi (Kg)	Bal Üretimi (Kg)
Merkez	62	24	3.071	687	33.781
Bozüyük	53	16	3.643	852	33.190
Gölpazarı	18	15	744	245	7.980
İnhisar	4	3	270	79	2.913
Osmaneli	23	10	2.192	688	11.126
Pazaryeri	21	14	650	253	5.850
Söğüt	20	7	1.352	422	10.930
Yenişehir	7	7	478	229	4.267
Toplam	208	96	12.400	3.455	110.037

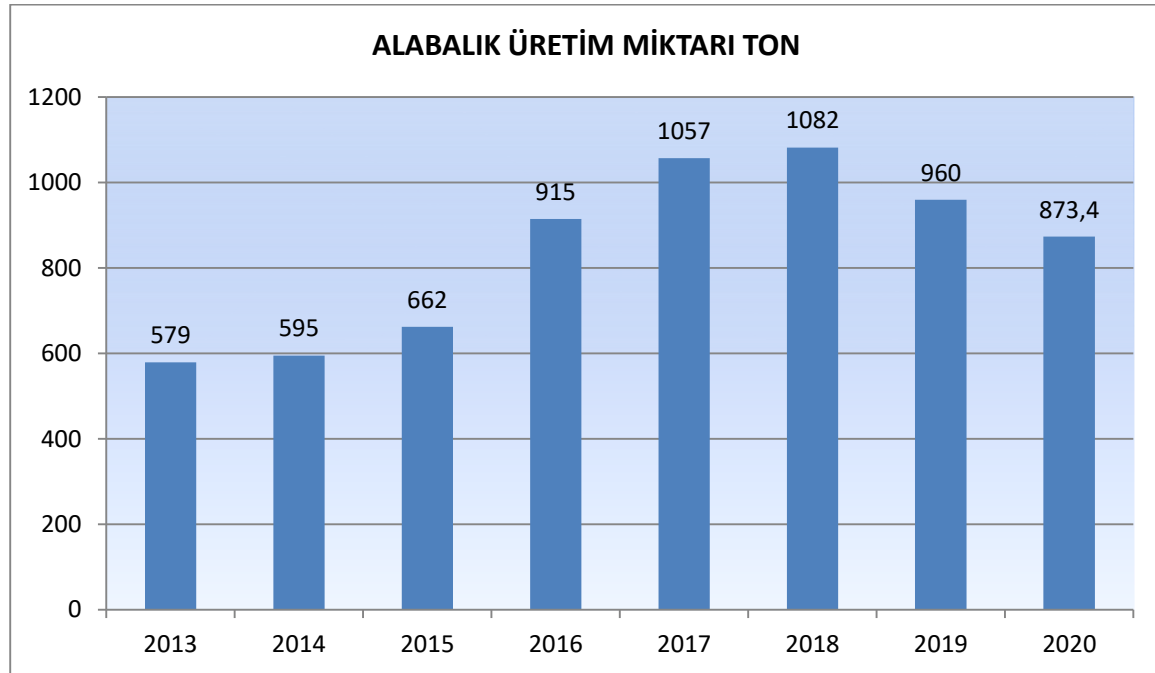

Su Ürünleri İşletmeleri

Tablo : Su Ürünleri İşleme ve Değerlendirme Tesisleri

İlçeler	İşletme Adı	Kapasitesi	Faaliyet Durumu
Merkez	Menetrel Gıda San.Tic. Ltd.Şti. (İşleme Değerlendirme Tesis)	600 Ton/Yıl	Aktif
Bozüyük	Liman entegre Balıkçılık San. Ve Tic.Ltd.Şti. (Saraycık Köyü) (Yetiştiricilik Tesis ve İşleme Değerlendirme Tesis)	600 Ton/Yıl	Aktif
Bozüyük	Liman entegre Balıkçılık San. Ve Tic.Ltd.Şti. (Bozalan Köyü) (Yetiştiricilik Tesis)	900 Ton/Yıl	Aktif
Bozüyük	Serhat Alabalık Ür. San.Tic.Ltd.Şti. (Yetiştiricilik Tesis)	42 Ton/Yıl	Aktif
Bozüyük	Mersu Su Ürünleri ve Yem San.Tic.Ltd. Şti. (Çaydere Köyü)(Yetiştiricilik Tesis)	120 Ton/Yıl	Aktif

Grafik :Yıllar İtibariyle Alabalık Üretimi Miktarı (Ton)

Bozüyük ilçemizde kurulu 4 adet alabalık yetiştiricilikve 1 adet işleme tesisleri kültür balıkçılığının da hayata geçtiği önemli birmerkezdir.

Merkez ilçemizde bulunan su ürünleri işleme ve değerlendirme tesisinde balıkçılık ürünlerini doğrudan soğutulmuş/paketlenmiş, dondurulmuş (karides ,salyangoz, orkinoz, sudak fileto gümüş balığı, kurbağa budu, ahtapot, mürekkep balığı (sübye), deniz salyangozu, hamsi) şeklinde çeşitli ülkelere ihracatı yapılmaktadır.

Tablo: 2020 Yılı Alabalık Üretimi

Ürünün Adı	İşletme Sayısı	Üretim Miktarı (Ton)
Alabalık	4	873

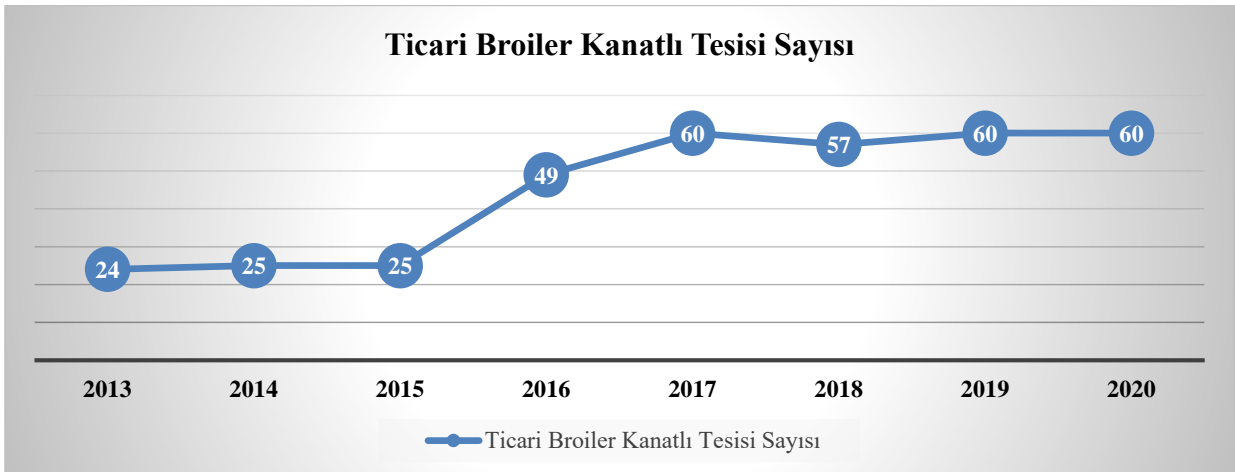
Tablo : Kırmızı Et (Mezbaha) Tesisleri

İlçeler	İşletme Adı	Kapasitesi	Faaliyet Durumu
Merkez	Özel Kombina	250 Baş/Gün	Aktif
Merkez	Belediye Mezbahası	18 Baş/Gün	Aktif
Bozüyük	Özel Mezbaha	35 Baş/Gün	Aktif
Pazaryeri	Belediye Mezbahası	20 Baş/Gün	Aktif
Söğüt	Belediye Mezbahası	Küçük kapasiteli işletme	Aktif
Osmaneli	Belediye Mezbahası	Küçük kapasiteli işletme	Aktif

Tablo : 2020 Yılı Kanatlı İşletme Tesisleri

İşletmeler	İşletme Sayısı/Kümes sayısı	Kapasitesi
Ticari Broiler Kanatlı Tesisi	60/128	4.623.568
Yumurtacı kanatlı Tesisi	12/18	554.450
Etlik Damızlık Tesisi	12/97	1.946.904
Kuluçkahane Tesisi	1	2.130.000 adet/yıl
Kanatlı Kesimhanesi Tesisi	1	6000 adet/saat
Kanatlı Rendering Tesisi	1	3.062

Grafik : Yıllar İtibariyle Ticari Broiler Tesisi Sayıları

Tablo : Hayvansal Üretim Değerleri (İl Geneli)

Hayvansal Üretim	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kırmızı Et Üretimi (Ton)	2.030	2.066	2.503	1.712	1.555	1.294 ton
Beyaz Et Üretimi (Ton)	61.607	53.728	63.900	70.578	54.195	32.367 (11Ay)
Süt Üretimi (Ton)	25.000	24.100	25.250	25.250	24.700	24.840
Yumurta Üretimi (Adet)	58.500.000	55.500.000	56.850.000	42.000.000	40.000.000	44.417.000
Bal Üretimi (Ton)	248,1	129,97	248	68	82,3	110
Su Ürünleri Yetiştiricilik (Ton)	662	684	1.057	1.081	960	873,4
Yaş Koza (Kg)	8.531	6.898	5.200	8.327	5.030	5.729

Tablo : 2020 Yılı Bilecik Hayvansal Üretiminin Ülke Ekonomisine Katkısı

Nevi	Baş/Adet	Kg/Lt/Yıl/Dönem	TL	Toplam (TL)
B.Baş. Et	10.000	250	35	87.500.000
K.Baş. Et	100.000	16	53	84.800.000
Damızlık Düve	2.000		14000	28.000.000
B.Baş Deri	10.000		150	1.500.000
K.Baş Deri	100.000		30	3.000.000
Sakatat B.Baş	10.000		650	6.500.000
Sakatat K.Baş	100.000		100	10.000.000
Süt		24.840.000	2.3	57.132.000
Yumurta	140.000	44.417.000	0.65	28.871.050
Beyaz et	11.248.007	32.367.000	10.7	346.326.900
Yapağı	100.000	1	2	200.000
Bal		110.037	60	6.602.220
Bal mumu		3455	45	155.475
Balıkçılık		873.406	18	15.721.508
Kara Salyangozu		512.508	22	11.275.176
İpek Böceği		5729	85	486.965
TOPLAM				688.071.294

Tablo : 2019 Yılı Tarımsal Hasıla (TL)

Toplam Hayvansal Üretim Değeri (TL)	82.812.000
Toplam Bitkisel Üretim Değeri (TL)	781.318.000
Toplam Tarımsal Hasıla	864.130.000

Kaynak: TÜİK

İL MÜDÜRLÜĞÜ 2020 YILI ÇALIŞMALARI

GIDA VE YEM ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

Gıda Güvenilirliği Politikası

İl Müdürlüğümüz ile yetkilendirilmiş ilçeler bünyesinde görevli **25** gıda denetim görevlisi ile denetim faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

Tablo : İlçeler Bazında Gıda Denetiminde Yetkili(Aktif Denetim Yapan) Personel Sayısı ve Araç Durumu

İlçe/Şube Müdürlükleri	Gıda Denetim Yetkisi Olan Personel Sayısı	Gıda Denetim ve Numune Nakil Aracı Sayısı
Gıda ve Yem Şubesi	9	1
Hay. Sağ. Yet. ve Su Ür. Şubesi	4	-
Bozüyük	3	1
Osmaneli	4	-
Söğüt	2	-
Pazaryeri	3	-
Gölpazarı	-	-
İnhisar	-	-
Yenipazar	-	-
Toplam	25	2

Gıda İşletmeleri İzin-Tescil Faaliyetleri

5996 Sayılı Kanun Gereği tüm gıda işyerlerine "Onay" ve "Kayıt" zorunluluğu getirilmiş olup 2020 yılında ilimizde **283** gıda işletmesi açılmıştır.

Tablo : 2020 Yılı Yeni Açılan İşletme ve Denetim Sayıları

Faaliyet Konusu	Yeni Açılan İşletme Sayısı	Denetim Sayısı
Üretim Yerleri	26	430
Satış-Toplu Tüketim İşletmesi	257	3.113
Toplam	283	3.543

2020 yılında Müdürlüğümüzce yürütülen genel denetimler sonucunda uygunsuzluk tespit edilen **49** gıda işletmesine toplam **516.905,00 TL** idari para cezası uygulanmıştır.

Kayıt ve Onay İşlemleri

11 Aralık 2011 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan “Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşletmelerine Dair Yönetmelik” kapsamında 2020 yılında kayda tabii gıda satış, toplu tüketim ve üretim alanında faaliyet gösteren **283** işletmeye “İşletme Kayıt Belgesi” düzenlenmiştir.

Alo 174 Gıda Hattı Başvuruları

Alo Gıda 174 hattına 2020 yılında **146** adet başvuru yapılmıştır.

Tablo : 2020 Yılı Alo 174 Gıda Hattı Başvuruları

İşletme Türü	Toplam
Satış Yeri	73
Toplu Tüketim Yeri	30
Üretim	43
Toplam	146

İhracat Kontrolleri

İlimizde 2020 yılı içerisinde **23** adet sağlık sertifikası düzenlenmiş olup 18 adet buğday unu ürünleri, 3 adet yem katkı ürünleri (çinko oksit) ve 2 adet gıda ile temas eden madde ürünleri için düzenlenmiştir. 4.770.400 kg buğday unu ve 100.000 kg yem katkı ürünleri çeşitli ülkelere ihraç edilmiştir.

Gıda Numunesi Alma Çalışmaları

2020 yılında **99** adet gıda numunesi alınmıştır.

Tablo : 2020 Yılı Numune Alımları

Numune Alınış Sebebi	Sayısı
Bakanlık /İl Yıllık Kontrol Planı	56
Cimer Denetimi	1
Diğer	31
Alo 174 Denetimi	9
İhbar ve Şikayet Denetimi	2
Toplam	99

Numunelerin Alındığı Yerlere Göre Dağılımı

Gıda Satışı Yapan İşyeri: 51 / Toplu Tüketim Yeri: 41 / Üretim Yeri: 7

Tablo : Numune Alınan Ürün Grupları

Numune Örnekleri	Sayı	Olumlu	Olumsuz	Sonuçlanmayan	Red
Et ve Et Ürünleri	2	1	0	0	1
Süt ve Süt Ürünleri	9	9	0	0	0
Pastacılık Ürünleri ve Tatlılar	5	4	0	1	0
Taze Meyve ve Sebze	32	24	2	6	0
Yumurta ve Yumurta Ürünleri	2	2	0	0	0
Hazır Yemek	42	32	4	6	0
Tahıl Un ve Unlu Mamuller	0	0	0	0	0
Bitkisel Yağ ve Margarin	0	0	0	0	0
Alkolsüz İçecekler	0	0	0	0	0
Özel Beslenme Amaçlı Gıdalar	0	0	0	0	0
Kuruyemiş	6	5	1	0	0
Şekerli Mamuller	1	1	0	0	0
Toplam	99	78	7	13	1

Yem, Küspe Fabrikaları ve Bayilerin Denetimi

2020 yılı içerisinde 9 adet yem işletmesi açılmıştır. Yıl içerisinde 77 denetim gerçekleştirilmiştir. Bakanlık programı kapsamında 43 yem numunesi alınmıştır. Numunelerin sonuç dağılımı; 39 olumlu, 4 red şeklindedir.

Gıda Güvenliği Bilgi Sistemi (GGBS)

Gıda ve Yem denetim faaliyetlerinin hızlı ve güvenilir bir şekilde yapılabilmesi için ve Bakanlığımızca alınan kararların taşrada uygulama, takip ve kontrolünün yapılması ve birimlerdeki istatistiki rakamların tahsis edilmesi amacıyla Gıda Güvenliği Bilgi Sistemi (GGBS) kurulmuş olup 03 Ocak 2011 tarihi itibarıyla uygulamaya geçilmiştir. Bu kapsamda İl genelindeki 25 personel tarafından bu sistem aktif olarak kullanılmaktadır.

Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerin Satış ve Sunum Belgesi İşlemleri

İlimiz sınırları içerisinde 2020 yılında 106 Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerin Satış ve Sunum Belgesi düzenlenmiştir.

BİTKİSEL ÜRETİM VE BİTKİ SAĞLIĞI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli

Bakanlığımız tarafından 2017 yılında başlatılan Havza Bazlı Destekleme Modeli kapsamında, Ülkemizde arz açığı bulunan, stratejik öneme haiz, bölgesel önem arz eden, insan beslenmesi - sağlığı ve hayvansal üretim açısından önemli 21 üründe (buğday, arpa, çavdar, çeltik, dane mısır, tritikale, yulaf, mercimek, nohut, kuru fasulye, pamuk, soya, yağlık ayçiçeği, kanola, aspir, çay, fındık, zeytinyağı, patates, soğan (kuru) ve yem bitkileri) mazot-gübre, sertifikalı tohumluk kullanım, fark ödemesi, yem bitkileri, fındık alan bazlı gelir destekleme uygulamaları yürütülmektedir.

2019 üretim yılında Tarım Havzalarında desteklenecek ürünlerin belirlenmesi amacıyla; iklim, toprak, topoğrafya, su kısıtı, istatistik veriler, ekim nöbeti ve il/ilçe müdürlükleri ile STK önerileri birlikte değerlendirilerek ürün listeleri oluşturulmuştur.

Tablo: Bilecik İli Tarım Havzaları ve Desteklenen Ürünler

Havza Adı	Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli Kapsamında Desteklenen Ürünler
Bilecik-Bozüyük	Arpa, Buğday, Nohut, Ayçiçeği (Yağlık), Yem Bitkileri, Yulaf
Bilecik-Gölpazarı	Arpa, Buğday, Ayçiçeği (Yağlık), Yem Bitkileri, Yulaf
Bilecik-İnhisar	Arpa, Buğday, Çavdar, Yem Bitkileri, Zeytin (Yağlık)
Bilecik-Merkez	Arpa, Aspir, Buğday, Kanola, Ayçiçeği (Yağlık), Yem Bitkileri, Yulaf
Bilecik-Osmaneli	Arpa, Buğday, Ayçiçeği (Yağlık), Yem Bitkileri, Yulaf, Zeytin (Yağlık)
Bilecik-Pazaryeri	Arpa, Buğday, Kuru Fasulye, Triticale, Yem Bitkileri, Yulaf
Bilecik-Söğüt	Arpa, Buğday, Çavdar, Triticale, Yem Bitkileri, Nohut, Ayçiçeği (Yağlık)
Bilecik-Yenipazar	Arpa, Buğday, Yem Bitkileri, Ayçiçeği (Yağlık), Yulaf, Kanola

Çevre Amaçlı Tarım Arazilerin Desteklenmesi Programı (ÇATAK)

31/03/2016 tarihinde 29670 sayılı resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren, ÇATAK Programını Tercih Eden Üreticilerin Desteklenmesine Dair Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (2016/9) gereğince Valilik Oluru ile İl ÇATAK Uygulama Komisyonu ve İlçe Proje Uygulama Birimi teşekkül ettirilmiştir. Bakanlık kararı ile 2020 yılında ÇATAK programı kapsamında yeni başvuru alınmayacak olup; 2018 yılında hibe sözleşmesi imzalayan üreticilerle ilgili işlemler 2016/9 sayılı Uygulama Tebliği ve 2016/01 sayılı ÇATAK Programı Uygulama işlemleri ile Genelgesi hükümleri doğrultusunda yürütülmesi kararı alınmıştır.

Tablo: Çatak Uygulama Rehberi

İlçe	Kategori	Uygulama	Köyler
Merkez	2. Kategori	Taş toplama Uygulaması İle Birlikte Çiftlik Gübresi Uygulaması	Dereşemsettin, Karaağaç, Alpagut, Erkoca, Kınık, Çakırpınar, Necmiye, Taşçılar, Beyce, Örenköy
Merkez	3. Kategori	Basınçlı Sulama Sistemi Kullanımı ve Entegre Mücadele Prensiplerinin Uygulanması	Deresakarı, , Aşağıköy, , Örenköy, Çukurören, Gökpınar, Kınık, Okluca Taşçılar, ,Selöz, Vezirhan/Kayalar, Alpagut, Erkoca ve İlyasbey köyleri ile Merkez İsmetpaşa ve Cumhuriyet Mahalleri
Merkez	3. Kategori	Basınçlı Sulama Sistemi Kullanımı ve 3. Kategorinin III. Maddesi gereği ikinci uygulama olarak organik tarım ve iyi tarım uygulaması (ITU Uygulama)	Yeniköy, Kızıldamlar
Osmaneli	2. Kategori	Taş toplama Uygulaması İle Birlikte Çiftlik Gübresi Uygulaması veya Taş toplama ve çok yıllıkbuğdaygiller veya yonca hariç çok yıllık baklagiller ile alanın kaplanması uygulaması	Balçıkhisar, Orhaniye
Osmaneli	3. Kategori	Basınçlı Sulama Sistemi Kullanımı ve Entegre ürün Prensiplerinin Uygulanması	Günören,Hisarcık ve Çerkeşli
Söğüt	3. Kategori	Basınçlı Sulama Sistemi Kullanımı ve Entegre ürün Prensiplerinin Uygulanması	Tuzaklı, Küre
Gölpazarı	3. Kategori	Basınçlı Sulama Sistemi Kullanımı Ve Entegre ÜrünYönetimi Prensiplerinin Uygulanması	Küçükyenice köyü
Bozüyük	2. Kategori	Taş Toplama Uygulaması İle Birlikte Çiftlik Gübresi Uygulaması	Cihangazi, Yeniüreğil, Çokçapınar, , Osmaniye, Darıdere
Yenipazar	2. Kategori	Taş Toplama Uygulaması İle Birlikte Çiftlik Gübresi Uygulaması	Karahasanlar, Katran, , Yukarıboğaz, köyleri ile Çöte, ve Zafer Mahalleleri
İnhisar	3. Kategori	Basınçlı Sulama Sistemi Kullanımı ve 3. Kategorinin III. Maddesi gereği ikinci uygulama olarak organik tarım ve iyi tarım uygulaması (Organik Tarım uygulama)	Akköy, Tarpak, Çayköy, Koyunlu, Samrı köyleri ile Akkum, Günerorbay, Karaağaç ve Zafer mahalleleri

Bitkisel Üretim ÇKS/TBS Birimi Çalışmaları

Tablo: Yıllara Göre ÇATAK Uygulamaları

Yıllar	İşletme Sayısı	Alan (Da)	Destekleme (TL)
2011	1	14,750	885
2012	12	114,060	6.843
2013	27	283,042	16.982
2014	40	353,170	21.190
2015	65	1.376,360	151.184,37
2016	99	2.639,503	326.835,94
2017	110	3.239,688	387.977,81
2018	235	4.348,021	523.956,00
2019	191	2.656,999	346.160,00
2020	153	2.388,130	291.992,29

Bitkisel Üretim ÇKS/TBS Birimi Çalışmaları

2020 yılı Çiftçi Kayıt Sistemine başvurular 30.06.2020 tarihinde sona ermiştir. 2020 yılı Çiftçi Kayıt Sistemi ürün güncellemeleri veri girişleri halen devam etmektedir.

2020 yılı Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği ve Sertifikalı Fidan Kullanım Desteği başvuruları devam etmektedir.

2019 yılı "İyi Tarım Uygulamaları" çerçevesinde; desteklemeden yararlanmak üzere ilimize toplam 13 üretici başvurmuştur. İyi Tarım Uygulamaları için başvuran 13 üreticinin tamamının 2019 yılında ÇATAK desteği alması nedeniyle 2019/46 numaralı Tebliğ'in 24. Maddesinin birinci fıkrasının (ğğ) bendi hükümleri gereği; "İyi Tarım Uygulamaları" desteğinden yararlandırılmamıştır.

Tablo : 2020 Yılı Bitkisel Üretim Desteklemeleri (İl Geneli)

Desteklemeler	İşletme Sayısı	Destekleme Miktarı (TL)
Mazot, Gübre ve Toprak Analizi Desteği (2019)	7.334	9.772.187,92
Sertifikalı Tohum Desteklemesi (2019)	1.331	429.151,77
Sertifikalı Fidan Desteklemesi (2019)	98	198.578,10
Yağlı Tohumlu Bitki Prim Desteklemesi (2019)	1.074	2.746.413,34
Hububat ve Baklagiller Prim Desteği (2019)	2.069	3.024.320,43
Çatak Desteklemesi (2016 ve Sonrası)	179	366.614,15
İyi Tarım Uygulamaları Desteği 2019	0	0
Organik Tarım 2019	0	0
Toplam		12.324.678,07

Tohumluk Bayi Denetimleri

İlimizde toplam 33 adet tohum bayii bulunmaktadır. 2020 yılı için toplam 54 adet denetim yapılmıştır. Denetimlerde bayilerin depo ve satış ofislerinde yönetmelikte belirtilen uygun fiziksel şartlarda depolanarak satışa sunulup sunulmadığı koşulları ile TODAB üyeliklerinin bulunup bulunmadığı ve Tohumluk Bayilik yetki belgelerinin son geçerlik tarihleri kontrolü yanında tohum standartlarıyla, etiket bilgileri ve ambalajlı olup olmadığı hususları kontrol edilmiştir. “Tohumluk Bayii” belgeleri yenileme müracaatında bulunan 3 bayide denetim çalışması yapılarak belgelendirme yapılmıştır. 6 adet “Tohum Yetiştirici Belgesi” verilmiştir.

Bayiler ile ilgili olarak Tarım Bilgi Sisteminde TVYS (Tohumluk Veri Yönetim Sistemi) modülü aktif hale getirilmiş olup ilimizde Tohumluk sektöründe faaliyet gösteren tüm paydaşların (Fide, Fidan, Süs Bitkisi, Tohum Üreticileri, Yetiştiricileri, İşleyicileri, Tohumluk Bayileri, Doku Kültürü ile Fidan Üreticileri v.b.) sisteme kayıtları yapılmıştır. Ayrıca ilimizde faaliyet gösteren Fidan, Fide ve Süs Bitkisi üreticilerinin rutin denetimleri yapılmıştır.

27 adet tohumluk buğday beyannamesi sisteme işlenip tarla kontrol raporları düzenlenerek ilgili firmaya gönderilmiştir. 4 adet hibrit mısır tohumluk beyannamesi sisteme işlenmiş olup tarla kontrol raporları düzenlenecektir. 13 adet standart meyve beyannamesi sistemde çeşit doğruluk kontrolleri yapılmış olup tarla kontrol raporları düzenlenecektir. 8 adet standart aşılı asma fidanı beyannamesi sistemde çeşit doğruluk kontrolleri yapılmış olup tarla kontrol raporları düzenlenmiştir.

Organik Tarım

İlimizde 2020 yılı üretim sezonunda Kontrol ve Sertifikasyon Kuruluşu tarafından 63 üreticiye Organik Tarım Sertifikası verilmiş olup, sezon içerisinde 4 üretici ile saha denetim faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

İyi Tarım Uygulamaları

15 Ocak 2018 tarih ve 30302 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2018 yılı yatırım programında "Sürdürülebilir Bitkisel Üretim Teknikleri Yaygınlaştırma ve Kontrolü Projesi" kapsamında yer alan ilimiz "Bilecik İli Kızıldağlar Köyü Kestane Kabağında İyi Tarım Uygulamaları" Projesi için köy muhtarlığı ile bağlantıya geçilerek proje uygulayıcı 12 üretici ve toplamda 266 dekar alan belirlenmiştir.

2019 yılında da danışmanlığını Şube Müdürlüğümüzün yaptığı Proje Çalışmaları kapsamında Kızıldağlar köyü merkezinde “Proje ve İyi Tarım Uygulamaları” bilgilendirme

eğitim toplantıları yapılmıştır. 12/04/2019 tarihinde İyi Tarım Uygulamaları Kontrol ve Sertifikasyon Kuruluşu ile üreticiler arasında sözleşmeler imzalanmıştır. Proje çalışmaları 2018-2020 yılları arasını kapsamakta olup 12 üreticiye kontrol sertifikasyon kuruluşu tarafından iyi tarım sertifikaları verilmiştir. Proje bu şekilde sonlanmıştır.

İlimizde 2020 yılı içerisinde Kızıldağlar köyünde 12 üretici Yeniköyde 2 üretici toplam da 28 saha denetimi yapılmıştır.

Bitki Koruma Hizmetleri

Süne Mücadelesi

İlimizde 2020 yılı süne mücadelesi survey çalışmaları öncesinde her yıl yapılan Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü tarafından düzenlenen süne survey ekiplerinde görevli teknik elemanlara hizmet içi eğitim COVID-19 pandemisi nedeniyle düzenlenememiştir.

Süne Kıymetlendirme Sürveyleri; 131 köyde toplam 276.630 dekar alanda 14.04.2020 ile 30.04.2020 tarihleri arasında 8 teknik ekiple yürütülmüştür. İlimizdeki survey sonuçları 0,0-0,49 adet/m² dir.

Yine Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünün 30.04.2020 tarihli Yumurta parazitoit sürveylerine başlanması bildiriminin ardından 29.05.2020 tarihi itibarıyla başlanmış olup parazitlenme oranı % 86 'dir.

Tablo: Bilecik İli 2020 Yılı Süne Nimf Sürvey Raporu

İlçe	Hububat Ekim Alanı (da)	Sürvey Yapılan Alan (da)	m ² de ortalama kışlamış ergin adedi ve alanı (da)			Parazitlenme nedeniyle ilaçlama dışı bırakılan alan(da)
			0-3,9	4-9,9	10 ve üzeri	
Merkez	68.950	61.000	61.000			61.000
Osmaneli	56.300	26.730	26.730			26.730
İnhisar	4.700	4.500	4.500			4.500
Söğüt	70.000	42.000	42.000			42.000
Gölpazarı	38.750	30.100	30.100			30.100
Bozüyük	56.127	44.300	44.300			44.300
Yenişehir	45.809	35.000	35.000			35.000
Pazaryeri	48.000	33.000	33.000			33.000
TOPLAM	388.636	276.630	276.630			276.630

Tablo: Bilecik İli 2020 Yılı Süne Kıymetlendirme Sürvey Raporu

İlçe	Hububat Ekim Alanı (da)	Sürvey Yapılan Alan (da)	m ² de ortalama kışlamış ergin adedi ve alanı (da)			Eğitim Yapılan Çiftçi Sayısı
			0,0 - 0,49	0,5 - 0,79	0,8 ve üzeri	
Merkez	68.950	61.000	61.000	-	-	10
Gölpazarı	56.300	26.730	26.730	-	-	25
Yenipazar	4.700	4.500	4.500	-	-	
İnhisar	70.000	42.000	42.000	-	-	
Söğüt	38.750	30.100	30.100	-	-	
Bozüyük	56.127	44.300	44.300	-	-	
Pazaryeri	45.809	35.000	35.000	-	-	
Osmaneli	48.000	33.000	33.000	-	-	
TOPLAM	388.636	276.630	276.630	-	-	35

Entegre ve Kontrollü Çiftçi Mücadelesi

Kirazda Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi (EKÜY)

Ülkemizde Entegre Mücadele prensipleri doğrultusunda üretim yapılması ve pestisit kullanımının kontrolü ile doğal dengeyi koruyan, pestisit kalıntısı bulunmayan temiz, kaliteli ürün elde etmek amacıyla Genel Müdürlüğümüz tarafından yürütülmekte olan Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi projeleri 2020 yılı uygulama talimatı ve programları gereğince ilimiz için kiraz kapsama alınmıştır.

Tablo: Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi (EKÜY) Projesi Uygulama Programı

İlçe Adı	Köy/Belde Sayısı	Üretici Sayısı	Bahçe / Tarla Sayısı	Uygulama Alanı (Da)	Tahmini Üretim Miktarı (Ton)
Merkez	2	8	32	208.825	170
Gölpazarı	2	8	17	42.050	76
Genel Toplam	4	16	49	250.875	246

Merkez Örenköy, Yeniköy köyleri ile Gölpazarı İlçesinin Çımışkı ve Arıcaklar köylerinde tarla okulları düzenlenerek çiftçilere yetiştiricilik bilgileri ile birlikte gübre ve ilaç tavsiyeleri çiftçilerimize verilecektir. EKÜY uygulanan alanlardan programda belirtilen ürün örnekleri Haziran ayında alınıp Bursa Gıda ve Yem Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'ne gönderilerek kalıntı analizi yaptırılmıştır.

Numune sonucu temiz olarak tespit edilen çiftçilerimize EKÜY mavi bayrak ve etiketleri verilmiştir.

Entegre Mücadele

2020 Yılı Bitki Sağlığı Uygulama Programında İlimizde yapılması planlanan Entegre Mücadele programı kapsamında köyler, çiftçi sayıları ve alanları belirlenerek Entegre Mücadele çalışma planları oluşturuldu.

Ülkemizde tarladan sofraya güvenilir gıda arzının sağlanması, taze sebze ve meyvede ihracat ve iç tüketimde kalıntı sorununun yaşanmaması, çevre ve insan sağlığı ile doğal dengenin korunması amacıyla Genel Müdürlüğümüz tarafından yürütülmekte olan Entegre Mücadele (EM) projeleri 2018 yılı uygulama talimatı ve programları gereğince, İlimiz 2020 yılı programında; kiraz, şeftali, buğday, zeytin, ayva ve örtüaltı entegre mücadele kapsama alınmıştır.

Tablo : 2020 Yılı Entegre Mücadele Projesi Uygulama Programı

Bitkisel Ürün	İldeki Toplam Ekiliş Alanı	İldeki Toplam Üretici Sayısı	Uygulama	
			Üretici Sayısı	Alan (da)
Şeftali Entegre Mücadele	13.055	972	13	111,5
Kiraz Entegre Mücadele	21.810	421	49	483,447
Zeytin Entegre Mücadele	2.580	223	36	300,996
Buğday Entegre Mücadele	160.244	7.625	74	2.195.145,6
Örtüaltı Entegre Mücadele	4.167	229	8	37,941
Ayva Entegre Mücadele	1.768	191	6	53

Entegre mücadele için seçilen çiftçilere yetiştiricilik bilgileri yerinde tarlada verilmektedir. Kullanılacak bitki koruma ürünleri tavsiye yoluyla çiftçilerimize bildirilmiştir. Entegre Mücadele bahçeleri için Zeytin Güvesi, Elma İç Kurdu, Örtüaltı Domates Güvesi tuzakları asılmıştır. Diğer tuzaklar zararlı çıkış tarihlerine göre asılıp takibi yapılmıştır. 2020 Yılı Bitki Sağlığı Uygulama Programı gereğince yapılan Entegre Mücadele Çalışmalarının sonuç raporları Bakanlığa gönderilmiştir.

Diğer Entegre Mücadele Çalışmaları

2020 yılı Entegre Mücadele ve Tahmin Uyarı Çalışmalarında kullanılmak üzere Bakanlığımız tarafından gönderilen tuzaklar ve feromonları meyve ve sebzenin yoğun olarak üretildiği Merkez İlçe köyleri ile diğer ilçelerindeki bahçelere asılmak üzere dağıtım yapılmıştır.

Tablo: Diğer Entegre Mücadele Çalışmaları

Sıra	Mücadele Edilen Zararlı Organizma	Tuzak+Feromon Kit sayısı
1	Elma Gövde Kurdu	30
2	Kiraz Sineği	56
3	Doğu Meyve Güvesi	9
4	Bağ Salkım Güvesi	28
5	Domates Güvesi	20
6	Yazıcı Böcek	9
7	Zeytin Sineği	30
8	Zeytin Güvesi	21
9	Yeşil Kurt	84
10	Akdeniz Meyve Sineği	84

Devlet Yardım Mücadelesi

Geniş ve toplu alanlarda yayılış gösteren ve topluca mücadelesi gereken zararlı organizmalara karşı girdileri kısmen devletçe karşılanan ve mücadelesi çiftçiler tarafından yapılan mücadele şeklidir.

ISPM 15

Bakanlığımız Tarafından 25.05.2019 Tarih 30784 Sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan Ahşap Ambalaj Malzemelerinin Isıl İşleme Tabi Tutulması ve İşaretlenmesine Dair Yönetmelik hükümlerine göre, 26.12.2019 tarihinde işletmelere bilgilendirme amaçlı toplantı düzenlenmiştir.

İlimizde İşaretleme Yetkisi bulunan (ISPM-15 yetki belgesi sahibi) işletmelerin denetimleri Şube Müdürlüğümüz tarafından yürütülmektedir. COVID-19 pandemisi nedeniyle 1. dönem herhangi bir denetim gerçekleştirilmemiş olup 1. ve 2. dönem denetim faaliyetlerinin planlaması yapılarak, 11 firmaya ait denetimler gerçekleştirilmiştir.

ISPM-15 standardına göre ihraç edilen ürün ne olursa olsun her türlü ahşap ambalaj malzemesi (kalınlığı 6 mm.den az olanlar hariç olmak üzere, palet, sandık, kasa, takoz vb.) işlemden geçirilmiş (ısıl işlem) ve işaretlenmiş olmak zorundadır. Isıl işlem ile işaretleme ancak yetkili firmalar tarafından yapılabilmektedir. İlimizde halen faaliyet gösteren 11 firma bulunmaktadır.

Karantina Hizmetleri -Survey Çalışmaları

2020 yılında Karantinaya Tabi Zararlı Organizma Sürveyleri Kayıt Sistemine (KASKs) Tarım Bilgi Sistemi üzerinden giriş yapılarak 2020 yılı sürvey uygulama teklif formları doldurulmuştur.

Tablo: Survey Programı

Ürün	Planlanan Sürvey Alanı (Da)	Planlanan Sürvey Alanı Bahçe (Adet)	Sürvey Yapılan Zararlı Organizma	Planlanan Numune Sayısı
Şeftali	20	5	Moniliniafructicola, Plum pox potyvirus	
Üzüm	50	15	Candidatus Phytoplasma solani (BN) - Candidatus P.vitis (FD), Xylella fastidiosa	2
Ceviz	50	54	Erschoviella musculana	
Domates	60	72	Lasioptera spp., Tomato brown rugose fruit tobamovirus (ToBRFV), Tomato spotted wilt tospovirus	2
Kiraz	200	22	Anoplophora chinensis, Drosophila suzuki, Monilinia fructicola, Plum pox potyvirus	
Zeytin	40	10	Xylella fastidiosa	

2020 Yılı Özel Sürvey Programı

Bilecik	Candidatus Phytoplasma vitis (Flavescence Doree Phytoplasma-FD), Candidatus Phytoplasma solani (Bois noir-BN)	S
Bilecik	Şarka virüsü (Plum pox potyvirus PPV)	S

2020 Yılı Genel Sürvey Programı

İlçeler	Zararlı Organizma / Program	
Tüm İlçeler *	Candidatus Phytoplasma vitis (Flavescence Doree Phytoplasma-FD), Candidatus Phytoplasma solani (Bois noir-BN)	K
	<i>Epitrix similis</i>	K
	Kanadı noktalı sirke sineği (<i>Drosophila suzuki</i>)	S
	Turunçgil uzun antenli böceği (<i>Anoplophora chinensis</i>)	S
	<i>Xylella yaprak yanıklığı</i> (<i>Xylella fastidiosa</i>)	K
	Çiçek ve meyve monilyası (<i>Monilinia fructicola</i>)	K
	Ceviz güvesi (<i>Erschoviella musculana</i>)	K

*Zararlı organizmanın konukçusunun olduğu tüm ilçelerde 2020 yılı sürvey programına alınacak.

Konukçu	Ülkemizde varlığı bilinmeyen zararlı organizmalar (6 z.o)
Asma	Candidatus Phytoplasma vitis (Flavescence Doree Phytoplasma-FD), Candidatus Phytoplasma solani (Bois noir-BN)
Zeytin - Bağ	<i>Xylella yaprak yanıklığı (Xylella fastidiosa)</i>
Nar	Narda Bakteriyele Yanıklık (<i>Xanthomonas axonopodis punicae</i>)
Polifag (Meyve)	<i>Çiçek ve meyve monilyası (Monilinia fructicola)</i>
Ceviz	Ceviz güvesi (<i>Erschoviella musculana</i>)
Konukçu	Ülkemizde sınırlı olarak bulunan zararlı organizmalar (13 z.o)
Patates	Patates siğili (<i>Synchytrium endobioticum</i>)
	Bakteriyel solgunluk ve patates kah. çürüklüğü (<i>R.solanacearum</i>)
	Patates halka çürüklüğü (<i>C. michiganensis</i> subsp. <i>sepedonicus</i>)
	Patates kist nematodları (<i>Globodera rostochiensis</i> , <i>G. pallida</i>)
	Patates kök ur nematodları (<i>Meloidogyne chitwoodi</i>)
	Patates güvesi (<i>Phthorimaea operculella</i>)
Taş çekirdekler	Şarka virüsü (Plum pox potyvirus PPV)
Domates	Domates lekeli solgunluk virüsü
	<i>Lasioptera</i> sp.
Polifag	Turunçgil uzun antenli böceği (<i>Anoplophora chinensis</i>)
Meyve	Kanadı noktalı sirke sineği (<i>Drosophila suzuki</i>)

Akdeniz Meyve Sineği (AMS)

Bilecik, Akdeniz Meyve Sineği(AMS)'nin Ülke genelindeki bulaşıklık durumu ve yıl içerisindeki yoğunluk düzeyinin belirlenmesi, AMS'nin önemi ve izlenebilirliği hakkında teknik elemanların bilgilerinin artırılması, Ülke genelinde AMS'nin izlenebilirliğinin sağlanması ve Ülkemize girmesi muhtemel bazı meyve sineklerinin erken teşhisi amacıyla hazırlanan "Akdeniz Meyve Sineği İzleme Projesi" kapsamına 2016 yılında alınmıştır.

2016-2018 yılları arasında gerçekleştirilecek olan Proje, Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde, Adana Biyolojik Mücadele Araştırma Enstitüsü kontrollüğünde yürütülmektedir. Proje kapsamında kiraz, ayva ve şeftali ürünlerinde yıl boyu AMS (Akdeniz Meyve Sineği) tuzak kontrolü yapılarak zararlı tespiti yapılacaktır. İzleme çalışmalarında kullanılmak üzere Merkez ve Osmaniye İlçelerine 120 adet tuzak+80 adet feromon dağıtımı yapılmıştır.

2020 yılında da proje devam etmekte olup, yapılan tuzak kontrollerinde zararlı organizmaya rastlanmamıştır.

Denetim Hizmetleri

Hasat Öncesi Pestisit Denetimi

Pestisit denetim talimatı gereği ilimizde 2020 yılı üretim sezonunda kalıntı izleme programı dahilinde 16 adet marul, 4 adet hıyar, 8 adet taze fasulye, 4 adet domates, 8 adet kiraz, 18 adet şeftali, 24 adet ayva, 2 adet ıspanak olmak üzere toplamda 84 adet ürün numunesi üretim sezonu içerisinde alınarak Bursa Gıda ve Yem Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğüne gönderilmiştir.

1 adet Kiraz, 5adet Ayva ve 1 adet Şeftali ürününde yasaklı aktif madde tespit edildiği için cezai idari yaptırım süreci başlatılmıştır.

Hasat öncesi denetim uygulamaları, bitki koruma ürünleri uygulama mevzuatları, bölgede yapılan hatalı uygulamalar ve doğru bitki koruma ürününün kullanımı, idari yaptırımlar ile diğer ilgili konularda bilgilendirme yapmak üzere 2020 yılında eğitim toplantıları düzenlenmiştir.

Tablo: Hasat Öncesi Pestisit Denetimi Eğitimleri

No	Tarih	Eğitim Konusu	Katılımcı Sayısı	Eğitimin Yeri (İlçe/Köy)
1	10.02.2020	HÖPD Çiftçi Toplantısı	37	Söğüt/Hamitabat
2	12.02.2020	HÖPD Çiftçi Toplantısı	29	Söğüt/Yakacık
3	14.02.2020	HÖPD Çiftçi Toplantısı	25	Söğüt/Çaltı
4	17.02.2020	HÖPD Çiftçi Toplantısı	26	Pazaryeri/Dereköy
5	18.02.2020	HÖPD Çiftçi Toplantısı	14	Pazaryeri/Merkez
Toplam			131	

Bitki Sağlık Sertifikası

İlimizde ihracat yapan firmalarla, 2020 yılı içerisinde 18 adet bitki sağlığı sertifikası düzenlenmiş olup, 17 tane sertifika un amaçlıdır ve 3.912.900 kilo un ihraç edilmiştir. 1 tane sertifika ise şerbetçi otu peleti olup, 240 kg ihraç edilmiştir.

Bitki Koruma Ürünleri - Alet Makine Hizmetleri

İlimizde 21 Zirai Mücadele Alet ve Makineleri Bayii ve 37 Bitki Koruma Ürünü Bayii bulunmaktadır. 2020 yılı içerisinde, Bitki Koruma Ürünü Bayilerinde yönetmelik değişikliği nedeniyle her biri üçer kez olmak üzere 111 denetim yapılmıştır.

Gübre Bayi ve Üretici Denetimleri

Gübrelerin Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği gereği 2020 yılı 59 adet Kimyevi Gübre Bayi ve 6 adet üretici denetim çalışmaları yapılmıştır. Bu denetimlerde toplam 151 adet ürün denetlenmiştir.

BKÜ Kayıt Altına Alınması

Bitki Koruma Ürünlerinin Önerilmesi, Uygulanması ve Kayıt İşlemleri Hakkında Yönetmelik ile ilgili Danıştay'a açılan bir dava neticesinde, Yönetmeliğin 6. Maddesinin 1.fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile 7. Maddesinin 1.fıkrasının (c) bendinde yürütmeyi durdurma kararı verilmiştir. Bu nedenle hukuki süreç tamamlanıncaya kadar 2020 yılında bitki koruma ürünü reçete yazma yetki belgesi verilmemiştir. 2020 yılında **26** adet üretici kayıt defteri dağıtımı yapılmış, bitki koruma ürünü uygulayıcı sayısı denetlenmiştir.

Bitki Pasaportu

Zararlı organizma taşıyıcısı olabilecek bitki, bitkisel ürün ve diğer maddeleri üreten ithalatı ve ticaretini yapan ve depolayanları kayıt altına almak, bu materyallerin hareketlerini izlemek, Bitki Pasaportu yönetmeliğinde yer alan bir zararlı organizmaya rastlanması durumunda kaynağı bulunarak gerekli tedbirleri almaya yönelik çalışmalar yürütülmüştür. İlimiz genelinde 1 resmi, 5 özel aktif operatör bulunmaktadır.

Biçerdöver Hasat Kontrolleri

2020 yılı hasat sezonunda İlimizde 113 biçerdöver kontrol çalışmaları yapılmıştır.

Kenevir Yetiştiriciliği ve Yönetmeliği

İl ve İlçe müdürlüklerince Kenevir Yetiştiriciliği ve Kontrolü Hakkında yönetmelik gereği çalışmalar yapılmaktadır.

Şerbetçiotu Teknik Komite Çalışmaları

Şerbetçiotu Teknik Komite toplantısı Vali Başkanlığında İlçe Kaymakamının katılımıyla alıcı kuruluş yetkilileri, üretici örgüt temsilcileri ile konu uzmanı Ziraat Mühendislerinin katılımı 30 Nisan 2019 tarihinde düzenlenmiştir.

Alıcı kuruluş yetkilileri, üretici örgüt temsilcileri ile konu uzmanı ziraat mühendislerinin

katılımı ile gerçekleştirilen toplantıda şerbetçiotu alım fiyatı belirlenmiştir. İl Müdürlüğümüzden bir üyenin, Tarbes A.Ş.den iki üyenin, Ot-Gül Kooperatifinden iki üyenin ve Pazaryeri Ziraat Odasından iki üyenin katılımıyla “Hasat Tespit Komisyonu” oluşturularak her çeşit için ayrı ayrı hasat tarihleri belirlenerek bu tarihlerde ürünün hasat edilmesi sağlanması, tesislerde telli üretim yapan üreticilere makine ile hasatta öncelik tanınması ve toplama makinesi ücretinin alım yapacak firma tarafından belirlenmesi, 2019 yılı belirlenen alım fiyatları üzerinden artış oranları 2020 ve 2021 yıllarında Haziran ayı resmi TÜFE rakamlarına ilave %2 fiyat artışı eklenerek hesaplanması kararları alınmıştır.

Tablo: 2020 Yılı Şerbetçiotu Alım Fiyatları

Çeşit	Fiyat (TL/Kg)
Aroma	13,47
Brewers Gold	13,18
Ege	13,18
Erciyes	13,18
Pazaryeri	13,18

Diğer Eğitim-Yayın Faaliyetleri

Tablo: 2020 Yılı Eğitim-Yayın Faaliyetleri

Faliyetin Adı	Faaliyetin Yeri	Tarih (Ay)	Toplantı Sayısı	Katılımcı Sayısı	Yayın Aracı
Meyve ve Sebzelerde Sulama ve Gübreleme Eğitim Toplantısı	Osmaneli	Ocak	1	89	Projeksiyon
Hububat Yetiştiriciliği Hastalık ve Zararlıları Bilgilendirme Toplantısı	Beyce	Şubat	1	35	Projeksiyon
Hasat Öncesi Pestisit Denetimi Bilgilendirme Toplantısı	Hamitabat köyü	Şubat	1	37	Projeksiyon
Hasat Öncesi Pestisit Denetimi Bilgilendirme Toplantısı	Yakacık köyü	Şubat	1	29	Projeksiyon
Hasat Öncesi Pestisit Denetimi Bilgilendirme Toplantısı	Çaltı köyü	Şubat	1	25	Projeksiyon
Hasat Öncesi Pestisit Denetimi Bilgilendirme Toplantısı	Dereköy	Şubat	1	26	Projeksiyon
Hasat Öncesi Pestisit Denetimi Bilgilendirme Toplantısı	Pazaryeri	Şubat	1	14	Projeksiyon

HAYVAN SAĞLIĞI, YETİŞTİRİCİLİĞİ VE SU ÜRÜNLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

Bakanlığımızın program ve hedeflerini gerçekleştirmek üzere hayvancılık işletmeleri kayıt altına alınarak hastalık, aşılama, hayvan hareketlerinin kontrolü ve denetimleri için HAY-BİS (Hayvancılık Bilgi Sistemi) veri tabanı kullanılmaktadır. Yıl boyunca işletme ve hayvanların kayıtlarının güncelleme çalışmaları sürdürülmektedir. 2020 yılı HAYBİS sistemine kayıtlı hayvancılık işletme sayısı **5.339**'dir.

2020 Yılı Mücadele Raporu

Hayvancılık sektörü açısından büyük bir potansiyele sahip olan ülkemizde; hayvan varlığımızı bulaşıcı, salgın ve paraziter hastalıklardan koruma, ayrıca insan sağlığı yönünden zoonoz hastalıklar ile mücadele çalışmaları; Bakanlığımız 19.02.2020 tarihli ve 2020/01 nolu Hayvan Hastalıkları ile Mücadele ve Hayvan Hareketleri Kontrolü konulu Genelgesi ve 2020/01 nolu Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyon Kararı doğrultusunda, 2020 yılında ilimizde aşağıda arz ettiğimiz program ve projeler halinde yürütülmektedir.

Aşılama Faaaliyetleri

Şap Koruyucu Aşılamaları

Bakanlığımızca şap hastalığının eradikasyonu amacıyla 2014 yılından itibaren risk bazlı stratejik plan uygulamaya konulmuştur. Plan gereğince Ege ve Marmara bölgesince aşıları aralık hedeflenmiştir. Aşılama çalışmaları İlkbahar ve Sonbahar kampanyalarıyla 2 dönemde yapılmaktadır. Söz konusu plan çerçevesinde İlkbahar dönemi aşılamaları hayvanların meraya çıkışlarından önce bitirilecek şekilde planlanmıştır.

İlimizde bulunan büyükbaş hayvan varlığının Şubat-Nisan ve Eylül-Aralık tarihleri arasında aşılanmıştır. İlimizde İlkbahar ve Sonbahar Aşılama Kampanyası döneminde toplam **73.950 büyükbaş hayvan** aşılanmıştır. Bakanlığımız talimatları doğrultusunda 2020 yılında İl dışına çıkan **1.413 küçükbaş** kurbanlık hayvana şap aşılması yapılmıştır.

Anthrax Koruyucu Aşılamaları

İlimiz Osmaneli İlçesinde aşılama programına alınan **853 büyükbaş, 1.801 küçükbaş** hayvan aşılanmıştır

LSD (Lumpy Skin Disease) Koruyucu Aşılamaları

LSD Hastalığının Kontrolü ve Önlenmesi Projesi kapsamında 2020 yılı içinde 41.036 hayvan aşılama programına alınmış olup, **37.810 hayvan** aşılanmıştır. %92,14'lük başarı elde edilmiştir.

Kuduz (Kelev) Koruyucu Aşılamaları

Programa alınan 5.865 baş kedi-köpeğe karşılık; **5.281 baş kedi-köpek** aşılanmıştır. %90,04 lük başarı elde edilmiştir.

Brucella Koruyucu Aşılamaları

Brucella Koruyucu Aşılamaları 2011 yılında Brusella'nın yaygınlığı konusunda yapılan çalışmanın sonuçları, hastalığın eradikasyonunu sağlamış ülkelerin mücadele stratejileri çerçevesinde Bakanlığımız uzmanları tarafından değerlendirildiğinde, ülkemizde Brusella ile mücadelede kitle aşılması yapılmasının en etkili yöntem olduğuna, kitle aşılmasının ise her yaştaki hayvana güvenilir olarak uygulanabilecek konjunktival (göz) aşılama ile yapılmasına karar verilmiştir.

BrusellaKonjunktival Aşı ile Kontrol ve Eradikasyonu Projesi gereği 2020 yılı Koyun-Keçi Brusellosis (Rev-I) Aşılama Programı kapsamında İlimizde **13.965 adet küçükbaş** hayvan aşılanmıştır.

2020 yılı Sığır Brusellosis (S-19) Aşılama Programı çerçevesinde İlimizde **4.687 dişi sığır** aşılanmıştır.

Koyun Keçi Vebası Koruyucu Aşılamaları

Türkiye genelinde daha önce çeşitli sebeplerle aşılanamayan hayvanlar ile 2020 yılında program dahilinde İl genelindeki tüm küçükbaş hayvanların aşılanması hedeflenmiştir. İlimizde programa alınan 166.606 küçükbaş hayvana karşılık **143.154 küçükbaş** hayvan aşılanarak % 85,92'lik fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

Tablo: 2020 Yılı Aşılama Faaliyetleri

İlçeler	Şap		Kuduz	Brucella		Sağlık Taraması	Koyun Keçi Vebası	Anthrax		Koyun Keçi Çiçeği	Lumpy Skin
	B.Baş	K.Baş	Kedi-Köpek	Rev-I K.Baş	S-19 B.Baş	Muhtelif Baş	K.Baş	BB/T.T	KB	K.Baş	B.Baş
Merkez	17.441	250	924	3.319	863	54.626	31.829			5.035	8.759
Bozüyük	10.673	217	1.658	1.600	600	40.778	26.003				5.293
Gölpazarı	7.981	-	541	1.514	579	26.393	15.778				3.749
İnhisar	585	-	235	686	40	10.476	8.930				246
Osmaneli	10.527	425	752	553	740	30.940	17.943	853	1.801		5.657
Pazaryeri	12.132	427	530	1.747	720	29.385	13.829				5.981
Söğüt	8.544	94	451	4.046	783	40.760	26.842				4.478
Yenipazar	6.067	-	190	500	362	11.012	2.000				3.647
Toplam	73.950	1.413	5.281	13.965	4.687	244.370	143.154	853	1.801	5.035	37.810

Hastalık Çıkış ve Sönüşleri

Tablo : İlimizde Çıkan ve Sönen Hastalıklar

İlçeler	Mah./Köy	Hastalık Adı	Çıkış Tarihi	Sönüş Tarihi
Osmaneli	Hisarcık-Beşevler	Sığır Tüberkülozu	06.05.2019	31.12.2020
Merkez	Küplü	Sığır Brusellozu	14.01.2020	17.11.2020
Merkez	Yeniköy	Sığır Tüberkülozu	28.10.2019	10.08.2020
Merkez	Abadiye	KoyunKeçiBrusellozu	07.04.2020	Devam Ediyor..
Merkez	VezirhanBld.	KoyunKeçiBrusellozu	04.12.2020	Devam Ediyor..
Osmaneli	Balçikhisar	Anthrax	20.10.2020	26.11.2020
Merkez	Abadiye	Sığır Tüberkülozu	07.08.2020	Devam Ediyor..

Isırık vakaları

2020 yılında 201 adet ısırık vakası Devlet Hastanesi tarafından Müdürlüğümüze bildirilmiş, bunların 38 adetinde gözlem sonucu herhangi bir araza rastlanmamış, 163 tanesi sahipsiz hayvan olduğundan gözlem altına alınamamıştır.

Kimliklendirme ve Diğer İşlemler

Küpeleme Çalışmaları

2020 yılı İl genelinde **9.688** çift büyükbaş , **66.368** çift küçükbaş kulak küpesi takılarak bu hayvanlar TURKVET Sistemi üzerinde tanımlanmıştır. Ayrıca 2.606 çift büyükbaş, 2.025 küçükbaş düşmüş küpesi takılmıştır.

TÜRKVET Komisyon Kararları

Merkez ve İlçelerden gelen canlandırma, ırk ve cinsiyet değişikliği dilekçelerine istinaden yerinde tespit edilerek 16 Türkvet Komisyon kararı Merkez için, 35 Türkvet Komisyon kararı ise İlçelerden gelen talepler doğrultusunda gerekli düzeltme işlemleri yapılmıştır. Türkvet Komisyon Kararları; 16 Merkez, 6 Osmaneli, 5 Bozüyük, 6 Söğüt, 11 Yenipazar, 2 Pazaryeri, 5 Gölpazarı olmak üzere toplam 51 adettir.

Denetimler ve Ruhsatlandırmalar

Gıda İşyeri Denetimleri

Osmaneli İlçesinde bulunan rendering (kanatlı unu) tesisinin **2 adet** rutin gıda denetimi yapılmıştır. Kırmızı et kesimhanesinde **6 adet**, beyaz et kesimhanesinde **2 adet** denetim yapılmıştır.

2020 yılı içerisinde İlimizde bulunan Su Ürünleri ve Salyangoz İşleme Tesislerinde ihracat mevzuatı kapsamında **20 adet** tesis denetimi yapılmıştır.

Su Ürünleri Denetimleri

İç sularımızda sezonun açık olduğu dönemde ayda en az 1, sezon haricinde en az 2 ayda bir denetimler yapılmaktadır. Bunun yanısıra **680** amatör balıkçı denetimi yapılmıştır.

Balık Satış Yerlerinin Denetimleri

İl genelinde **101** adet parakende balık satış yeri denetlenmiştir.

Kanatlı İşletme Denetimleri

Tablo: Kanatlı İşletme Denetimleri

	Denetim /Survey Sayıları
Tavuk Vebası Aktif Survey	2 Köy (SÖĞÜT)
Tavuk Vebası Pasif Survey	63 KÖY 43 TİCARİ İŞLETME
İşletme (Kümes) Denetimleri	49
Kesimhane	2
Rendering	2
Ulusal Salmonella Kontrol Programı	6

Arıcılık İşletme Denetimleri

Bilecik Merkez İlçede 2020 yılı içinde 25 işletmede **1.682** adet kovanın, ihbari mecburi arı hastalıkları yönünden denetimi yapılmıştır.

Av Bayii Denetimleri

56 adet av bayi denetimi yapılmıştır.

İdari Para Cezaları

Tablo: İdari Para Cezaları

Ceza Türü	(Adet)	(TL)
Araç sahibine	1	2.781
Hayvan başına	1	3.072
Bildirim Cezası	16	22.192
Toplam	18	28.045

Kalıntı İzleme Çalışmaları

a) Ulusal Kalıntı İzleme Programı

Tablo: Ulusal Kalıntı İzleme Programı Kapsamında Alınan Numune Sayıları

Ürün	Planlanan	Gerçekleşen
Kanatlı	80	80
Su Ürünleri	15	16
İnek Sütü ve Diğer Sütler	7	7
Kırmızı Et (Büyükbaş)	13	13
Bal	1	1
Yumurta	0	0
Toplam	116	117

b) Hayvan, Hayvansal Ürün ve Yan Ürün İhracat Kontrolleri

Tablo: İhracat Numuneleri

Ürünler	İhracat Kontrollerinin Sayısı (Denetim)	Alınan Numune Sayısı	Yapılan Analiz Sayısı	Düzenlenen Sağlık Sertifikası Sayısı
Hayvansal Ürünler	20	28	194	312
Hayvansal Yan Ürünler	1	1	1	1

c) Hastalık Numuneleri

İlimizde 2020 yılında 9 adet numune alınmış; 4 adedi pozitif, 5 adedi negatif çıkmıştır.

Tablo : Hastalık Numuneleri

İLÇE	MAHALLE/KÖY	ŞÜPHELENİLEN HASTALIK	SONUÇ
Merkez	Vezirhan	Koyun Keçi Brusellozu	Pozitif
Merkez	Karaağaç	Koyun Keçi Brusellozu	Pozitif
Merkez	Yeniköy	Anthrax	Red
Merkez	Kımık	Koyun Keçi Brusellozu	Red
Merkez	Küplü	SığırBrusellozu	Pozitif
Merkez	Kendirli	Koyun Keçi Brusellozu	Red
Osmaneli	Balçıkhisar	Anthrax	Pozitif
Osmaneli	Balçıkhisar	Anthrax	Red
Bozüyük	4 Eylül	Koyun Keçi Brusellozu	Red

d) Alıcı Ortam Suyu Numuneleri

6'şar aylık dönemler halinde 6 farklı noktadan toplam **12 adet** numune alınmıştır.

Tablo: Alıcı Ortam Suyu Numune Noktaları

	Numune Noktaları	İrmak	Giriş/ Çıkış / Diğer	İlçe
1	Baharöz Köyü -KARASU	Karasu	Giriş	Bozüyük
2	Tuzaklı Köprüsü	Sakarya	Giriş	Söğüt
3	Kızıldamlar Göleti	-	Diğer	Merkez
4	Karasu/Bayırköy	Karasu	Çıkış	Merkez
5	Sakarya Nehri –Kum Ocağı	Sakarya	Çıkış	Osmaneli
6	Karasu/ Vezirhan	Karasu	Çıkış	Merkez

Serbest Veteriner Hekim Muayene ve Polikliniklerle İlgili Çalışmalar

İlimizde **15** adet ruhsatlı veteriner hekim muayenehanesi bulunmaktadır. 5996 sayılı kanuna dayanılarak yayımlanan 15/10/2011 tarihli ve 28085 sayılı Veteriner Hekim Muayenehane ve Poliklinik yönetmeliği hakkında bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır.

Ayrıca 5996 sayılı kanuna dayanılarak yayımlanan 08 /10/2011 tarihli ve 28078 sayılı Ev ve Süs Hayvanlarının Üretim, Satış; Barınma ve Eğitim Yerleri ile ilgili yönetmelik hakkında bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır.

Tablo: Serbest Veteriner Hekim Klinikleri

İlçe Adı	Muayenehane
Merkez	3
Bozüyük	2
Gölpazarı	3
Osmaneli	2
Pazaryeri	2
Söğüt	2
Yenipazar	2
Toplam	16

Tablo : Ev ve Süs Hayvanı Satış Yerleri

İlçeler	Ev ve Süs Hayvanları Satış Yerleri
Merkez	3
Bozüyük	4
Osmaneli	1
Toplam	8

Hayvansal Üretim Desteklemeleri

Tablo: 2020 Yılı İçerisinde İl Geneli Hayvansal Üretim Desteklemeleri

DESTEKLEMELER	İşletme Sayısı (Adet)	Miktar	Destek Miktarı (TL)
Yaş Koza Desteklemesi	99	Toplam 5729 kg	401.030,00 TL (2020 Ödenen)
Arılı Kovan Desteklemesi	132	9105 kovan	136.575,00 TL (2019 Ödenen) 2020 Yılı Başvuru ve tespit aşamasında
Su Ürünleri Desteklemesi	4	777.831,50 kg	583.373,63TL (2019 Yılı üretimi için ödenen)
Süt Desteklemeleri	3150	10.671.124 lt	2.244.505TL
Süt Yem Desteği	688	4598 Büyükbaş	298.870 TL
Besi Yem desteği	145	610 Büyükbaş	39.650TL
Küçükbaş Yem desteği	45	1361	8846,5TL
Buzağı Desteklemesi	3226	10300 Baş	3.900.925,00 TL (2019 yılı ödenen) 2020 yılı 1. Dönem icmal aşamasında.
Anaç Koyun Keçi Desteklemesi	567	58.543 Baş	1.463.575 TL (2019 yılı desteklemesi) 2020 Yılı tespit aşamasında
Sürü Büyütme ve Yenileme Desteklemesi	246	5754 Baş	575.400,00 TL ödeme yapıldı. 2020 Yılı tespit aşamasında
Anaç Manda Desteklemesi	3	125 Baş	31.250 TL(2019 yılı desteklemesi ödenen) 2020 Yılı tespit aşamasında
Malak Desteklemesi	1	20 Baş	5.000 TL (2019 yılı desteklemesi Ödenen) 2020 Yılı Tespit aşamasında
Çoban İstihdam Desteklemesi	11	11	55.000 TL(2019 yılı ödenen) 2020 Yılı tespit aşamasında
Besilik Erkek Sığır Desteklemesi	208	1330	332.500(2019 ödenen) 2020 Yılı icmal aşamasında
TOPLAM		-	10.076.500,13 TL

Canlı hayvan ticareti yapan satıcılara “Çalışma İzin Belgesi” canlı hayvan nakli yapan nakil aracı sürücü ve bakıcılarına “Sürücü/Bakıcı Yeterlilik Belgesi”, hayvan nakliyesi ile uğraşan nakliyecilere “Nakliyecisi Yetki Belgesi”, hayvan refahı ve korunmasına ilişkin standartları taşıyan nakil araçlarına “Nakil Aracı Onay Belgesi” verilmektedir.

Belge almak isteyenler için başvuru ve eğitim faaliyetleri devam etmektedir. Bununla birlikte 5 yıllık süresini doldurarak müracaat etmiş 6 kişinin 6 “Nakliyeci Yetki Belgesi” yenilenmiştir.

Ruhsatlandırmalar ve Belgeler

Tablo : Hayvan Pasaportu, Hayvan Listesi, İşletme Tescil Belgesi ve Diğer işlemler

S.N.	Verilen Belge	Adet
1	Pasaport	2.760
2	İşletme Tescil Belgesi	282
3	Hayvan Varlık Listesi	516
4	Veteriner Sağlık Raporu	686
5	Araç Dezenfeksiyon	277
6	Ön sağlık Belgesi	15
7	Balıkçı Belgesi	34
8	Suni Tohumlama-Kontör	7
9	Muayene Ruhsatı	1
10	Sürücü Belgesi	6
11	Arı Vize Belgesi	9
12	İşletme açma-devir	174
13	Tıbbi ürün satış	1
14	Damızlık Kanatlı İşletme Sağlık Sertifikası	1
15	Destekleme dosya bedeli	587
16	Düşen küpe bedeli	4.631
17	At vize-kimlik-mikroçip	9
18	Nakliye Tip 1	3
19	Hayvansal Ürün sevk	2
20	Serbest Veteriner Çalışma İzni	2
	Toplam	10.003

Hayvan Islahı

a) Koç Dağıtımı

2020 yılında talep eden yetiştiricilerden yapılan kura sonucu 6 işletmeye 17 baş Merinos Irkı damızlık Koç, 6 işletmeye 18 baş K11 Keçisi Irkı Damızlık teke ve 7 işletmeye 20 baş Kıvrırcık Irkı Damızlık koç olmak üzere toplam **19 işletmeye 55 baş damızlık koç/teke** dağıtımını gerçekleştirmiştir.

b) Suni Tohumlama

İlimizde Suni tohumlamalar Özel Klinikler aracılığıyla yapılmakta olup 11 adet özel veteriner hekimin, 2020 yılı için suni tohumlama izinleri 1 yıl süre ile yenilenmiştir.

İhracat ve İthalat İşlemleri

İhracat ve İthalat İşlemleri

İthalat Hayvanlarla İlgili İşlemler

2018 yılında 786 baş besilik sığır, 75 baş küçükbaş ithalatı yapılmış olup 2019 ve 2020 yılında hayvan ithalatı yapılmamıştır. 2020 yılında **28.080 adet** ana damızlık erkek etlik civciv, **7.490 adet** ana damızlık dişi etlik civciv ithal edilmiştir .(Toplam **35.570 adet**)

Tablo : İhracat İşlemleri

ÜRÜNLER	MİKTAR (Kg/Adet)	TUTAR (\$)	ÜLKE
İpek Böceği Kozası Döküntüsü, Çıktı Çifte Koza, İpek Böceği Çıktı Koza	96.123,14	537.777,37	ÇİN HALK CUMHURİYETİ
Salyangoz Dolması, Salyangoz Eti, Kara Midye Kabuğu	568,028	1.036.061,72	FRANSA
Alabalık	554.687	12.460.967	RUSYA
Yumurta	6.862.960	418.637	SURİYE, ÇEKYA
Civciv	27.664	82.992	AZERBAYCAN
Kanatlı Eti ve Ürünleri	2.103.110	2.221.914	IRAK, HONGKOK, DUBAİ,KIBRIS,LAOS,KOSOVA,SUUDİ ARABİSTAN,BAHREYN,LİBYA,MALEZ YA,TAYLAND
Kuluçkalık Yumurta	1.123.560	248.132	KAZAKİSTAN,RUSYA
TOPLAM		17.006.481,09 \$	

Balıklandırma Faaliyetleri

İlimizde toplam 16 adet Baraj gölü/gölet bulunmaktadır. Bunlardan 11 adedi Şube Müdürlüğümüz tarafından balıklandırılmıştır. 2014 yılında 32.000 adet, 2015 yılında 24.100 adet, 2016 yılında 114.000 adet, 2017 yılında 53.500 adet ve 2018 yılında 5 gölette ilimize tahsis edilen 53.000 adet balıklandırma çalışması yapılmıştır. 2019 yılında 10 gölete 64.000 adet, 2020 yılında ise 9 gölete 54.000 adet balıklandırma yapılmıştır.

Yıllara Göre Balıklandırma Faaliyetleri

Eğitim Çalışmaları

Tablo: 2020 Yılı Eğitim Çalışmaları

Düzenlenen Bilgilendirme Toplantısının Konusu	Bilgilendirme Toplantısına Katılan Personelin		Toplantıda Kullanılan				
	Yapıldığı Tarih (Ay)	Süresi (Gün)	Sayısı		Ünvanı	Basılı Materyal	Görüntülü Yayın Aracı
			E	K			
Destekleme Uygulama Tebliği Eğitimi	Ocak	1	18	2	Vet. Hekim Zir. Müh. Vet.Sağ.Tek.	-	Slayt gösterisi
Varoa İle Mücadele ve Arı Yetiştiricileri Bilgilendirme Toplantısı	Şubat	1	35	0	Vet. Hekim Zir. Müh. Vet.Sağ.Tek.	-	Slayt gösterisi
Hayvan Hastalıkları İle Mücadele ve Hayvan Hareketleri Genelgesi Eğitimi	Mart	1	31	1	Vet. Hekim Zir. Müh. Vet.Sağ.Tek.	-	Slayt gösterisi
Hayvanların Nakilleri Srasında Refahı ve Korunması Yönetmeliği Kapsamında Düzenlenen Sürücü Bakıcı Yeterlilik Kursu	Ekim	1	5	0	Zir. Müh.	-	Slayt gösterisi

TARIMSAL ALTYAPI VE ARAZİ DEĞERLENDİRME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

Tarımsal Amaçlı Yapı İzinleri

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanununun 13. Maddesinde “Tarımsal amaçlı yapılar için, projesine uyulması şartıyla ihtiyaç duyulan miktarda her sınıf ve özellikteki tarım arazisi Valilik izni ile kullanılır.” denilmektedir. 2020 yılında, ahır, kümes, bağ evi, tarımsal depo, Tarımsal Entegre Tesis yapım izni için toplam 62 adet müracaat olmuş ve 5403 sayılı kanununun 13.maddesi kapsamında değerlendirilerek 19,360892 ha alanda gerekli izinlendirme işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Tablo: Tarımsal Amaçlı Yapı İzinleri

Nevi	Adet	Uygun	Ret	Talep Alanı (ha)	Uygun (ha)	Ret (ha)	Kapsam Dışı Alan
Ahır	18	18		1,367445	1,367445	0	0
Ağıl	6	6		0,58016	0,58016	0	0
Tarımsal depo	5	5		0,12258	0,12258	0	0
Bağevi	18	18		0,133135	0,133135	0	0
Damızlık Kümes	2	2		12,218897	12,218897	0	0
Etlik Kümes	11	11		4,871675	4,871675	0	0
Diğer Tarımsal Yapılar	2	2		0,067	0,067	0	0
Tarımsal Entegre	1	1		2,673709	2,673709	0	0
Toplam				22,034601	22,034601	0	0

Tarım Dışı Amaçlı Arazi Kullanımı

Tarım dışı amaçlı arazi kullanım talepleri 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanununun 13. Maddesi kapsamında değerlendirilmektedir. 2020 yılında 38 adet müracaat kanun kapsamında değerlendirilerek sonuçlandırılmıştır. Toplam 166,012465 ha tarım arazisine 5403 sayılı kanununun 13.maddesine göre tarım dışı kullanım izni verilmiş ve 33,015274 ha alanın tarım dışı amaçla kullanımı uygun görülmemiştir.

Tarım dışı amaçla kullanımı talep edilen 556,834251 ha alan kanun kapsamı dışında olduğundan (orman, nehir yatağı, arsa, taşlık vb.) faaliyetler uygun görülmüş ve çevre tarım arazilerinin korunması için toprak koruma projeleri hazırlatılarak, projeye uyulması şartıyla izin verilmiştir.

Tablo: Tarım Dışı Amaçlı Arazi Kullanımı

Nevi	Adet	Talep Alanı (ha)	Uygun (ha)	Ret (ha)	Kapsam Dışı/ Tarım Dışı (ha)
Konut	4	8,626765	0,026665		8,6001
İlave İmar Planları	1	32,2746		32,2746	
Güneş Enerji Santrali	3	5,676	5,676		
Rüzgar Enerji Santrali	3	79,4116	4,4323		74,9793
Maden Sahası	5	304,7119	72,045		304,7119
OSB	1	59,2672	56,395		2,8722
Otel, Konaklama, Lokanta	1	0,740674		0,740674	
Diğer Ticari Faaliyet	1	1,5536	1,5536		
Enerji Yatırımları (Sabit Tesis)	9	0,2866	0,2866		
Enerji Yatırımları (İrtifak Hakkı)	9	190,1876	25,5973		164,5903
Karayolları ek tesis	1	1,080451			1,080451
Toplam	38	683,81699	166,012465	33,015274	556,834251

Toprak Koruma Kurulu

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanununun 5. Maddesi gereğince Toprak Koruma Kurulu oluşturulmuş ve aynı kanunun 6.maddesinde belirtilen görevleri Toprak Koruma Kurulu yerine getirmektedir. 2020 yılında 4 adet Toprak Koruma Kurulu toplantısı gerçekleştirilmiş ve bu toplantılarda 19 müracaat görüşülerek karara bağlanmıştır.

Arazi Toplulaştırma Çalışmaları

Bakanlığımız Tarım Reformu Genel Müdürlüğü tarafından 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu kapsamında İlimiz Bozüyük İlçesi Kandilli, Karaağaç ve Kovalıca köylerinde Arazi Toplulaştırma etüdü yapılarak Bakanlar Kurulu kararı ile Uygulama Alanı olarak ilan edilmiştir. Karaağaç Köyü, Bakanlar Kurulu Kararıyla toplulaştırma alanı dışına çıkarılmıştır. Kandilli ve Kovalıca Köylerinde arazi toplulaştırma kapsamındaki çalışmalar Tarım Reformu Genel Müdürlüğü kontrolünde tamamlanmıştır.

İlimiz Gölpazarı İlçesi, Merkez Reşadiye, İstiklal ve Orta Mahallesi ile Kurşunlu ve Aktaş Köylerini kapsayan, 24.613 da alanda arazi toplulaştırma ön etüt çalışmaları tamamlanarak, Bakanlığa gönderilmiştir.

Tarımsal Sulamada Elektrik İndirimi

Tarımsal Sulamada Elektrik İndiriminden faydalanmak amacıyla 2020 yılında Müdürlüğümüze 10 başvuru yapılmıştır, işlemleri tamamlanmıştır.

Hazine Arazileri Satış

Hazinenin hüküm ve tasarrufunda bulunan arazilerin Milli Emlak Müdürlüğünce satışı, kiraya verilmesi vb. haller söz konusu olduğunda Müdürlüğümüz Teknik elemanları tarafından ilgili arazilerin yerinde incelenmesi ile kira ve/veya satışa esas kıymet takdirleri yapılmaktadır. 2020 yılında Defterdarlık Milli Emlak Müdürlüğü tarafından 12 adet başvuru yapılmış, başvurular yerinde inceleme yapılarak cevaplandırılmıştır.

Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS)

Bakanlığımız TBS sistemi kapsamında yürütülmekte olan CBS; tarımsal alanların konuma dayalı gözlemlerle elde edilen grafik ve grafik-olmayan bilgilerin toplanması, saklanması, işlenmesi ve kullanıcıya sunulması işlevlerini bütünlük içerisinde gerçekleştiren bir bilgi sistemidir. Bu kapsamda tarımsal nitelik taşıyan kadastro parselleri tarım parsellerine çevrilerek sisteme tanıtılmakta ve parsellere ait bilgilerin diğer kullanıcılar tarafından, işlemleri esnasında kolaylık sağlayacak şekilde, bilgisayar tabanlı bilgi sistemi olan TBS ye entegre edilmektedir.

İdari Para Cezaları

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanununun 21. Maddesi gereğince 2020 yılında, tarım arazilerinin izinsiz olarak tarımsal niteliğini bozan 31 kişi/firmaya 15.671,5 m² alan için, **70.246,05 TL** idari para cezası işlemi uygulanmıştır.

Nitrat Direktifi Kapsamında Yapılan Çalışmalar

(Sularda Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Kirliliğin Kontrolü Projesi)

Bakanlığımız Avrupa Birliği uyum çalışmaları kapsamında çevre başlığı altında yer alan, su kalitesinin iyileştirilmesi mevzuat uyum takviminde kısa dönem öncelikli olan; 91/676 EEC sayılı Nitrat Direktifine karşılık gelen “Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği” 23 Temmuz 2016 tarihinde uyumlaştırılmıştır. Projenin genel hedefi,

Türkiye’deki tarımsal aktivitelerden kaynaklanan kirliliğin önlenmesi ile su kaynakları, toprak ve atmosfere besin maddesi girdisi etkisinin azaltılmasıdır. Bu projenin amacı, AB Nitrat Direktifi uygulaması için Gıda, Tarım Ve Hayvancılık Bakanlığı’nın altyapısını güçlendirerek, yüzey ve yeraltı suları ve toprağa, tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan besin maddesi kirliliğinin azaltılmasıdır.

İlimiz genelinde 18’si yüzey, 19’u yeraltı suyu olmak üzere toplamda 37 izleme istasyonu bulunmaktadır. Yüzey suları aylık, yeraltı suları ise 3 aylık periyotlarla izlenmektedir. İzleme istasyonlarından alınan su numuneleri analizleri yapılmak üzere Eskişehir İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Tarımsal Altyapı ve Arazi değerlendirme Şubesi bünyesinde ki mobil laboratuvara gönderilmektedir. Analiz sonuçları NİBİS (Nitrat İzleme Bilgi Sistemi) e girilerek kayıt altına alınmaktadır.

11 Şubat 2017 tarih ve 29976 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren; Sularda Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliğinin Önlenmesine Yönelik İyi Tarım Uygulamaları Kodu Tebliği kapsamında; henüz nitrata hassas bölgeler ilan edilmediğinden, ilimizin tamamı nitrata hassas olmayan bölge kabul edilerek, yılda 3.600 kg azot üreten, hayvancılık işletmelerinin denetimleri devam etmektedir.

Tablo: 2020 Yılında İzleme İstasyonlarından Alınan Numune Sayısı

Yüzey/Yeraltı	Numune Alım Sıklığı	Numune Alınan Nokta Sayısı	Numune Sayısı
Yeraltı Suyu	3 Ay	19	64
Yüzey Suyu	1 Ay	18	183
Toplam		37	247

Tablo: NİBİS Kayıtları

İstasyon No	İstasyon Adı	İstasyon tipi	Numune Takip Sıklığı
11-003	Kızıldamlar Göleti Kızıldamlar Bilecik Yüzey	Yüzey	Ayda 1 defa
11-006	Karasu Çayı Bayırköy- Bilecik	Yüzey	Ayda 1 defa
11-007	Balıkçı-Sakarya Nehri Kızılburun- Osmaneli	Yüzey	Ayda 1 defa
11-010	Kargılı köprüsü sakarya köy önu İnhisar	Yüzey	Ayda 1 defa
11-011	Dodurga Göleti Duduraga Bozüyük	Yüzey	Ayda 1 defa
11-016	Ertügrülgazi Göleti sırhoca-Söğüt	Yüzey	Ayda 1 defa
11-019	Reşadiye Mahallesi (Doğal Çeşme) Gölpazarı	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-021	Beşevler Beşevler köyü Osmaneli	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-025	Köy yanı mevki Adem Ütük Tarlası kandilli köyü Bozüyük	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-026	Dereköy /Pazaryeri	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-027	Yeniköy /Merkez	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-028	Bozalan köyü/ Bozüyük	Yüzey	Ayda 1 defa
11-029	Hamitabat köyü / Söğüt	Yüzey	Ayda 1 defa
11-030	Hamitabat / İçme Suyu Kaynağı	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-031	Geçitli / İçme Suyu Deposu	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-032	Çerkeşli	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-033	Üyük /Gölpazarı	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-034	Kazancı/Osmaneli	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-035	Selimiye İçme suyu kaynağı	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-036	Ericcek İçme Suyu Kaynağı	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-037	Medetli İçme Suyu Kaynağı	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-038	İnhisar-Akçasu	Yüzey	Ayda 1 defa
11-039	Pazaryeri - Bakraz	Yüzey	Ayda 1 defa
11-040	Yenipazar-Kocaçay Deresi	Yüzey	Ayda 1 defa
11-041	Yenipazar-Danişment Köyü Su Kuyusu	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-042	Gölpazarı Gçkçeler İlmece Deresi	Yüzey	Ayda 1 defa
11-043	Gölpazarı Belediyesi Su Kuyuları	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-044	Merkez-Kınık Köyü Kuyu	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-045	Merkez-Beyce Köyü Su Kuyusu	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-046	Merkez Okluca Köyü - İlmece Deresi	Yüzey	Ayda 1 defa
11-047	Merkez Bekdemer Köyü-Sorgun Çayı	Yüzey	Ayda 1 defa
11-048	Merkez-Aşağıköy Güvence Deresi	Yüzey	Ayda 1 defa
11-049	Osmaneli/Kazancı-Göynük Çayı	Yüzey	Ayda 1 defa
11-050	Osmaneli/Düzmeşe Köyü Goksu Çayı	Yüzey	Ayda 1 defa
11-051	Kurşunlu-Gölpazarı	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-052	Gölpazarı-Ova	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-053	Çukurören	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-054	Yenipazar göleti	Yüzey	Ayda 1 defa
11-055	Sürüm çayı	Yüzey	Ayda 1 defa

Tarımsal Arazilerin Satış Yoluyla Devir İşlemleri

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu ve bu kanunda değişiklik yapan 6537 sayılı Kanun kapsamında tarımsal nitelikli parsellerin ifraz edilebilme büyüklükleri ilçeler bazında belirlenmiştir.

Satışa Konu Tarımsal Araziler

Tarımsal nitelikli arazilerin satış, trampa, tevhit, ifraz vb. devir işlemleri için, Tapu Müdürlüğü'ne elektronik belge üzerinden müracaat eden vatandaşların yazılarına; 5403 sayılı Kanunun ile 6537 sayılı kanun, yönetmelik ve "Tarımsal Arazilerin Devrine İlişkin Uygulama Talimatına" göre; Tarım Bilgi Sistemi, Coğrafi Bilgi Sistemi ve gerektiğinde arazinin kontrolü yapılarak tarımsal arazilerin devir işlemlerinin uygun olup olmadığı konusunda görüş bildirilmektedir.

Tarımsal Arazilerin Satış Yoluyla Devirleri 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım kanunu ile bu kanunda değişiklik yapan 6537 sayılı yasa ve bu yasaya istinaden yayımlanan Tarım Arazilerinde Mülkiyet Devrine İlişkin Uygulama Talimatı kapsamında Şubemiz tarafından 2020 yılı için değerlendirilen Tarımsal Arazilerin Satış Yoluyla Devirleri ile ilgili veriler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo: Tarımsal Arazilerin Satış Yoluyla Devirleri

İLÇE	SATIŞ YOLUYLA MÜLKİYET DEVRİ İSTENİLEN		İZİN VERİLEN		İZİN VERİLMİYEN	
	PARSEL SAYISI	ALAN (da)	PARSEL SAYISI	ALAN (da)	PARSEL SAYISI	ALAN (da)
Merkez	1.308	3876,72	1.281	3550,35	27	326,37
Bozüyük	266	1160,13	244	976,39	22	183,74
Gölpazarı	1.229	3808,10	1.188	3484,40	41	323,70
İnhisar	241	775,13	240	769,77	1	5,37
Osmaneli	1.007	3528,44	980	3311,43	27	217,01
Pazaryeri	299	1088,48	285	978,16	14	110,32
Söğüt	813	3800,29	787	3597,01	26	203,28
Yenipazar	367	1423,98	361	1346,98	6	77,00
TOPLAM	5.530	19.461	5.366	18.014	164	1446,79

Mirasa Konu Araziler

Miras yoluyla tarım arazilerinin parçalanarak küçülmesini engellemek amacıyla 6537 sayılı kanun 15 Mayıs 2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu tarihten sonraki ölümlerde kanunun ilgili maddelerince mülkiyet devri gerçekleştirilmektedir.

Tarımsal Arazilerin Satış Yoluyla Devirleri 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım kanunu ile bu kanunda değişiklik yapan 6537 sayılı yasanın yürürlük tarihi olan 15 Mayıs 2014 tarihinden tarımsal arazi sahiplerinin vefat etmesi sonucunda tarımsal araziler mirasa konu olmaktadır. Bu yasa ve bu yasaya istinaden yayımlanan 03/02/2015 tarihli (03/11/2017 tarihli yeni talimat) Tarım Arazilerinde Mülkiyet Devrine İlişkin Uygulama Talimatları kapsamında Şubemiz tarafından 2020 yılı için değerlendirilen Tarımsal Arazilerin Miras Yoluyla Devirleri ile ilgili veriler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo: Tarımsal Arazilerin Miras Yoluyla Devirleri

İLÇE	MİRAS YOLUYLA MÜLKİYET DEVRİ İSTENİLEN		İZİN VERİLEN		İZİN VERİLMEYEN	
	PARSEL SAYISI	ALAN (da)	BAŞVURU SAYISI	ALAN (da)	BAŞVURU SAYISI	ALAN (da)
Merkez	325,11	1865,32	36	1756,56	7	108,76
Bozüyük	175,65	825,83	11	356,08	11	469,75
Gölpazarı	77,50	328,90	3	263,20	1	65,70
İnhisar	0,00	0,00	0	0,00	0	0,00
Osmaneli	138,72	327,91	9	270,28	2	57,63
Pazaryeri	272,21	443,96	9	369,39	1	74,57
Söğüt	0,00	0,00	0	0,00	0	0,00
Yenişehir	252,26	891,50	8	555,60	2	335,90
TOPLAM	1.241,45	4.683,42	76,00	3.571,12	24,00	1.112,30

Yabancıya Satış İşlemleri

Diğer ülke vatandaşlarının tarımsal arazi satın alma başvuruları, 5403 sayılı kanun gereğince Şube Müdürlüğümüz tarafından değerlendirilmektedir. 2020 yılı içerisinde değerlendirilen yabancıya satış başvuruları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo: Yabancıya Satış İşlemleri

İlçeler	İzin Verilen Parsel Sayısı	İzin Verilen Alan (da)	İzin Verilmeyen Parsel Sayısı	İzin Verilmeyen Alan (da)
Gölpazarı	5	61,62	4	36,5
Söğüt	1	10,2		
Yenişehir	30	150,03		
Toplam	36	221,85	4	36,5

KIRSAL KALKINMA VE ÖRGÜTLENME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

Genç Çiftçi Tebliğ Çalışmaları

16.02.2016 tarih ve 2016/8540 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Genç Çiftçi Projelerinin Desteklenmesine İlişkin Karara dayanarak 3 yıl boyunca devam eden ‘Genç Çiftçi Projelerinin Desteklenme Programı’ kapsamında en son 2018 yılında 142 kişiye destekleme sağlanmıştır (Tablo: 2018 Yılı Genç Çiftçi Projeleri).

Bu kapsamda desteklenen projelerin 2 yıl süresince kontrolleri yapılmakta olup, devamlılığı sağlanmaktadır. 2018 yılında desteklenen projelerin 2020 yılında da kontrolleri tamamlanmıştır.

Tablo: 2018 Yılı Genç Çiftçi Projeleri

Sıra No	İlçesi	BİTKİSEL ÜRETİM PROJELERİ							Toplam Proje Sayısı	Projelerin Parasal Tutarı (TL)
		Bağ ve Üzümsü Bitkiler	Çok Yıllık Yem Bitkisi	Kapama Meyve Bahçesi	Konrtollü Örtü Altı Sebze	Büyükbaş Hayvan	Küçükbaş Hayvan Koyun	Arıcılık		
1	Bozüyük					8	6	3	17	510.000
2	Gölpazarı					9	1		10	300.000
3	İnhisar				5	2	2		9	270.000
4	Merkez					13	4		17	510.000
5	Osmaneli	1	1	8		20	7		37	1.110.000
6	Pazaryeri	1				12	5		18	540.000
7	Söğüt	1			10	8	4		23	690.000
8	Yenipazar					10	1		11	330.000
TOPLAM		3	1	8	15	82	30	3	142	4.260.000
Uygulaması Programlanan Proje Sayısı ve Dağılımı		27				115			142	
İlimize Tahsis Edilen Ödenek Miktarı: 4.260.000,00TL										

KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ PROGRAM ÇALIŞMALARI :

A- Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi Programı :

I-) 11.ETAP (2016/37 No'lu Tebliğ) ÇALIŞMALARI :

21.10.2016 tarihli ve 29864 sayılı Resmi gazetede yayımlanan 11. Etap Tebliğine göre son başvuru tarihi olan 29.12.2016 tarihine kadar Bakanlığımızın www.tarim.gov.tr internet adresinden **21** adet proje başvurusu yapılmıştır.

İl Proje Değerlendirme Komisyonu tarafından yapılan ilk değerlendirmeler ve Bakanlığımızca yapılan nihai değerlendirmeler sonucunda **7** adet hibe başvurusuna hibe desteği verilmesine karar verilmiştir.

Hibe desteği almaya hak kazanan **7** adet proje başvuru sahipleri hibe sözleşmesi imzalamaya davet edilmiştir. **4** adet başvuru sahibi yatırımcı hibe sözleşmesi öncesi hazırlamaları gereken tatbikat projelerini hazırlamışlar, almaları gereken yasal izin ve ruhsatlarını almışlar ve nakit veya banka teminat mektuplarını teslim ederek hibe sözleşmelerini imzalamıştır. Hibe desteği verilmesi uygun görülen kalan **3** adet başvuru sahibi ise Tebliğde belirtilen süre içerisinde hibe sözleşmesi imzalamamıştır. Bu projeler hibe desteği kapsamında çıkarılmıştır.

1-) Hibe Sözleşmesi imzalanan projelerden 2 Adet Proje tamamlanmış ve faaliyete geçmiştir. Bu projelerin hibeye esas proje tutarları ve ödenen hibe tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo: 11. Etap Kapsamında Hibe Sözleşmesi İmzalanan Projelere Ait Bilgiler

Proje Konusu	İlçesi	Köyü	Hakedişe Esas Gerçekleşme Tutarı			ÖDENEN HİBE TUTARI (TL)
			İnşaat (TL)	Makine Ekipman (TL)	TOPLAM (TL)	
Yüksek Plastik Tünel Projesi (14.175 m²)	İnhisar	Çayköy	-	498.811,00	498.811,00	249,406,00
120 Başlık Büyükbaş Besi Projesi	Söğüt	Oluklu	1.108.256,00	330.000,00	1.438.256,00	719.128,00
TOPLAM			1.108.256,00	828.811,00	1.937.067,00	968.534,00

2-) 1 Adet Projenin inşaatına Bilecik İl Özel İdaresi tarafından inşaat ruhsatı verilmediği için Bakanlığımızın da uygun görüşleri ile proje tasfiye edilmiş ve teminatı proje sahibine iade edilmiştir.(Marmara Nak. Termi. Ve Akaryakıt. Nak. Tur. İnş .San.Tic.Ltd. Şti.-80 BaşlıkBesi Çiftliği Projesi). Bu nedenle teminat tutarları yatırımcıya iade edilmiştir.

3-) 1 Adet Proje ise, Gölpazarı Belediyesi tarafından tahsis edilen yatırım yerinin imar planı değişikliği sebebiyle tahsisini kaldırdığından yatırım gerçekleşmemiştir. (Ömer KÖPRÜLÜ- Dondurulmuş Yarı Kurutulmuş Domates Üretim Tesisi). Bu nedenle teminat tutarları yatırımcıya iade edilmiştir.

II-) 12.ETAP (2017/22 No'lu Tebliğ) ÇALIŞMALARI :

13.09.2017 tarihli ve 30179 sayılı Resmi gazetede yayımlanan 12. Etap Tebliğine göre son başvuru tarihi olan **11.12.2017** tarihine kadar Bakanlığımızın www.tarim.gov.tr internet adresinden **13** adet proje başvurusu yapılmıştır.

İl Proje Değerlendirme Komisyonu tarafından yapılan ilk değerlendirmeler ve Bakanlığımızca yapılan nihai değerlendirmeler sonucunda **9** adet hibe başvurusuna hibe desteği verilmesine karar verilmiştir. Hibe desteği almaya hak kazanan 9 adet hibe başvurusundan 1 adet başvuru sahibi Tebliğde belirtilen süre içerisinde hibe sözleşmesi imzalamadığından hibe desteği kapsamından çıkarılmıştır.

Tablo: 12. Etap Kapsamında Hibe Sözleşmesi İmzalanan Projelere Ait Bilgiler

Proje Konusu	Uygun Görülen Proje Sayısı	Hibeye Esas Proje Tutarı (TL)			Talep Edilen Hibe Tutarı (TL)
		İnşaat	Makine Ekipman	TOPLAM	
Büyükbaş Hayvan Yetiştiriciliği	2	751.617,00	188.600,00	940.217,00	470.108,50
Kırsal Turizm Yatırımları	3	3.281.204,00	926.800,00	4.208.004,00	2.104.002,00
Hayvansal Ürünlerin İşlenmesi Depolanması ve Paketlenmesi	1	0,00	148.520,00	148.520,00	74.260,00
Çiftlik Faaliyetlerinin Geliştir.(Yüksek Plastik Tünel)	2	0,00	608.440,00	608.440,00	304.220,00
TOPLAM	8	4.032.821,00	1.872.360,00	5.905.181,00	2.952.590,50

1-) Projeleri tamamlanan Ahmet KOCABİCAK- Modern Yüksek Plastik Tünel Sistemi Projesi (Ödenen Hibe Tutarı: 243.178,50 TL) ve Nuri AYZ- Modernizasyon Projesi (Ödenen Hibe Tutarı: 74.260,00 TL) tamamlanarak, hibeye esas proje tutarları ödenmiştir.

2-)Yüksel GÖKÇEDAĞ- Başköy Konaklama Tesisi, Emine TUNÇ- Modern Yüksek Plastik Tünel Sistemi ve BESİCİLER ET VE ET ÜRÜNLERİ HAY.GIDA SAN.VE TİC. LTD.ŞTİ.- Besiciler Damızlık Projelerinin teminat iadeleri yapılarak, projeleri iptal edilmiştir.

3-) Hibe Sözleşmesi imzalanan 3 Adet Projenin inşaat işlemleri bitirilerek, hibeye esas proje tutarları ödenmiştir.

(Mülkiye KELEMCİOĞLU ve Asım AZAPOĞLU-Konaklama, Zaim GÜLER- Hayvancılık İşletmesi)

Proje Konusu	Yatırımcı Adı	İlçesi	Köyü	Hakedişe Esas Gerçekleşme Tutarı			ÖDENEN HİBE TUTARI (TL)
				İnşaat (TL)	Makine Ekipman (TL)	TOPLAM (TL)	
Kırsal Turizm Yatırımları	Mülkiye KELEMCİOĞLU	Osmaneli	Merkez	1.337.890,36	119.500,00	1.457.390,36	728.695,18
Kırsal Turizm Yatırımları	Asım AZAPOĞLU	Osmaneli	Merkez	873.437,50	330.115,00	1.203.592,5	601.796,25
Hayvancılık İşletmesi	Zaim GÜLER	Osmaneli	Belalan	258.072,23	56.300,00	314.372,23	157.186,11
TOPLAM				2.469.400,09	505.915,00	2.975.315,09	1.487.657,54

III-) 13.ETAP (2019/30 No'lu Tebliğ) ÇALIŞMALARI:

02.08.2019 tarihli ve 30850 sayılı Resmi gazetede yayımlanan 13. Etap Tebliğine göre son başvuru tarihi olan 14.11.2019 tarihine kadar Bakanlığımızın edys.tarim.gov.tr internet adresinden 22 adet proje başvurusu yapılmıştır.

Sistem üzerinde görülen 17 proje, İl Proje Değerlendirme Komisyonu ve Bakanlığımızca değerlendirilmiş, 8 projenin hibe sözleşmesi imzalamasına karar verilmiştir. Hibe desteği almaya hak kazanan 8 projeden 1 proje (Levent BAĞDADI-250 Başlık Koyun Yetiştiriciliği Projesi) Tebliğde belirtilen süreçte inşaat yapı ruhsatı alamadığını belirterek hibe sözleşmesi imzalamaktan vazgeçmiştir. 7 proje sahibi ile hibe sözleşmesi imzalanmıştır.

Tablo: 13. Etap Kapsamında Hibe Sözleşmesi İmzalanın Projelere Ait Bilgiler

Proje Konusu	Uygun Görülen Proje Sayısı	Hibeye Esas Proje Tutarı (TL)			Talep Edilen Hibe Tutarı (TL)
		İnşaat	Makine Ekipman	TOPLAM	
Küçükbaş Hayvan Yetiştiriciliği	1	1.397.152,26	578.970,00	1.976.122,26	988.061,13
Çiftlik Faaliyetlerinin Geliştir.(Kapasite Arttırımı)	3	0,00	215.000,00	215.000,00	107.500,00
Çiftlik Faaliyetlerinin Geliştir.(Yüksek Plastik Tünel)	3	0,00	1.145.793,15	1.145.793,15	572.896,57
TOPLAM	7	1.397.152,26	1.939.763,15	3.336.915,41	1.668.457,05

Hibe Sözleşmesi imzalanın projelerden 4 adet proje tamamlanmış ve hibeye esas proje tutarı (870.793,15 TL) ödenmiştir (Ramazan Teknekaya-Balya Makinesi Projesi, Ahmet TETİK-Balya Makinesi Alımı Projesi, Mustafa AYAŞ-Yem Karma Makinesi, Osman ÇALIŞKAN- Yüksek Plastik Tünel Projesi) 2 adet proje ödeme aşamasındadır (Mahmut GÜNGÖR-Yüksek Plastik Tünel Projesi ve Mehmet Ali GÜNGÖR-Yüksek Plastik Tünel Projesi). 1 adet projenin ise (ÇOBANOĞLU BESİCİLİK TARIM ÜRÜNLERİ SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ-250 Baş Kapalı Sistem Koyun Yetiştiriciliği Projesi) inşaat ve yapım işlemleri devam etmektedir.

IV-) 14.ETAP (2020/24 No'lu Tebliğ) ÇALIŞMALARI:

21.11.2020 tarihli ve 31311 sayılı Resmi gazetede yayımlanan 14. Etap Tebliğine göre son başvuru tarihi olan 06.03.2021 tarihine kadar Bakanlığımızın edys.tarim.gov.tr internet adresinden başvurular yapılmaya devam etmektedir.

Sistem üzerinde görülen projeler İl Proje Değerlendirme Komisyonu ve Bakanlığımızca değerlendirilecektir.

V-) KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA KIRSAL EKONOMİK ALTYAPI YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ (2020/25 NO'LU TEBLİĞ) ÇALIŞMALARI

21.11.2020 tarihli ve 31311 sayılı Resmi gazetede yayımlanan Tebliğe göre son başvuru tarihi olan 20.02.2021 tarihine kadar Bakanlığımızın edys.tarim.gov.tr internet adresinden başvurular yapılmaya devam etmektedir.

Sistem üzerinde görülen projeler İl Proje Değerlendirme Komisyonu ve Bakanlığımızca değerlendirilecektir.

BİREYSEL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ ÇALIŞMALARI :

Bu program kapsamında 2017 yılında en son çıkan tebliğ, 07.12.2017 tarihli ve 30263 sayılı Resmi gazetede yayımlanan 2017/48 No'lu Tebliğ'dir.

2017/48 No'lu Tebliğ; 01.01.2018 tarihi ile 31.12.2020 tarihleri arasındaki 3 yıllık süreyi kapsamakta olup, bu süre içerisinde başka tebliğ yayınlanmayacaktır. Program kapsamındaki başvurular her yıl 1 Ocak tarihinden başlayarak 60 gün içerisinde başvuru sahipleri tarafından Tebliğe ve Uygulama Rehberine göre dosya halinde tek nüsha olarak elden İl Müdürlüğümüze teslim edilerek yapılacaktır.

2019 Yılında bu tebliğ kapsamında yapılan 2 adet proje başvurusu İl Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür. Başvuru sahipleri ile hibe sözleşmesi imzalanmış ve yatırımcılar tarafından projeler tamamlanmış, faaliyete geçmiştir.

Bu projelerin hibeye esas proje tutarı ve ödenen hibe tutarı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo: 13. Etap Kapsamında Hibe Sözleşmesi İmzalanan Projelere Ait Bilgiler

Proje Konusu	Proje Sahibi	İlçesi	Köyü	Toplam Proje Tutarı (TL)	Hibeye Esas Proje Tutarı (TL)	Referans Fiyat Farkı Tutarı (TL)	Ödenen Hibe Tutarı (TL)
Tarla İçi Damla Sulama	İbrahim SERT	Osmaneli	Çerkeşli	18.660,99	16.183,51	2.473,48	8.091,76
Tarla İçi Damla Sulama	İsmail ÇETİN	Osmaneli	Çerkeşli	3.906,21	3.760,14	145,77	1.880,22
TOPLAM				22.567,20	19.943,95	2.623,25	9.971,98

TAMAMLANAN PROJELERİN İZLEME-KONTROL ÇALIŞMALARI :

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Kapsamında tamamlanan projelerin 5 yıl süre ile yılda 2 defa kontrolleri yapılmaktadır.

ÖRGÜTLENME ÇALIŞMALARI

Tarımsal Amaçlı Kooperatifler ve Birlikler

COVID-19 pandemi süreci sebebiyle Bilecik Valiliğinin yazıları ve İl Umumi Hıfzıssıhha Kurulu Kararı gereği ilimizde faaliyet gösteren ve ilgili kanunlar kapsamında kurulmuş bulunan tarımsal amaçlı kooperatif, tarım kredi kooperatif ve bölge birlikleri ile üretici /yetiştirici birliklerinin 7244 sayılı Kanunda belirtildiği gibi genel kurul toplantılarının ilgili talimatlara istinaden 01.03.2021 tarihine kadar ertelenmiştir.

Halen faaliyeti devam eden kooperatifler, tarımsal üretici birlikleri ve ıslah amaçlı yetiştirici birliklerinin türleri ve sayıları aşağıya çıkarılmıştır.

Tablo: Örgütlenme Çalışmaları

	Kooperatif-Birlik	Kooperatif Türü	Sayısı
1	Tarımsal Amaçlı Kooperatif Sayıları	Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri	29
	Toplam : 43 adet	Tarımsal Sulama Kooperatifleri	13
		Su ürünleri Kooperatifleri	1
2	Tarımsal Üretici Birlikleri	Süt Üreticileri Birliği	1
	Toplam : 5 adet.	Et Üreticileri Birliği	1
		Meyve Üreticileri Birliği	1
		Sebze Üreticileri Birliği	1
		Kanatlı Hayvan Eti Üreticileri Birliği	1
3	Islah Amaçlı Yetiştirici Birlikleri	Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği	1
	Toplam : 3 adet	Damızlık Koyun-Keçi Yetiştiricileri Birliği	1
		Arı Yetiştiricileri Birliği	1

KOORDİNASYON VE TARIMSAL VERİLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

İstatistik Çalışmaları

İVA (İstatistik Veri Ağı) Bitkisel Üretim İstatistikleri

Bitkisel Üretim İstatistikleri, tarımsal ürünlere ilişkin İl Müdürlüğümüz ve İlçe Müdürlüklerimiz tarafından İstatistik Veri Ağı Sistemine (İVA) girişi yapılan bilgilerdir. Bitkisel üretim istatistikleriyle tarla ürünleri, meyve, sebze ve örtü altı üretimine ilişkin alan, üretim, verim ve ağaç sayısına ait veriler derlenmekte olup yılda üç kez tahmin girişleri yapılmaktadır. İstatistik Veri Ağı 2020 yılı bitkisel üretim istatistikleri sistem girişleri tamamlanmıştır.

İVA (İstatistik Veri Ağı) Hayvansal Üretim İstatistikleri

Hayvansal üretim istatistikleri, yıl içinde yürütülen çalışmalar aracılığıyla derlenen verileri kapsamaktadır. Bu kapsamda İl Müdürlüğümüz ve İlçe Müdürlüklerimiz tarafından İstatistik Veri Ağı Sistemine (İVA) veri girişleri yapılmaktadır. 2020 yılı İstatistik Veri Ağı Hayvansal Üretim İstatistiklerinin sisteme girişi için veriler toplanmış olup, girişler tamamlanmıştır.

İVA (İstatistik Veri Ağı) Tarım Alet Makine Sayıları İstatistikleri

Tarımsal alet ve makinelere ilişkin veriler İl Müdürlüğümüz ve İlçe Müdürlüklerimiz tarafından İstatistik Veri Ağı Sistemine (İVA) girişi yapılan bilgilerdir. 2020 yılında İstatistik Veri Ağı tarım alet makine istatistikleri girişleri yıl sonunda tamamlanacaktır.

Tarımsal Fiyat İstatistikleri İstatistik Bilgi Sistemi (İBS)

Tarımsal faaliyetlerle uğraşan kesimin satın alma gücünde ve ekonomik refahında zaman içinde meydana gelen değişmelere ilişkin hesaplamalar yapabilmek amacı ile aylık bazda İl ve İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri tarafından ÇEF (Çiftçinin Eline geçen Fiyat) (tarla ürünleri, sebze, meyve, örtüaltı, hayvansal ürünler ile ilgili fiyatlar) ve ÇÖF (Çiftçinin Ödediği Fiyat) (fide, fidan, tohum, ilaç, gübre, çeşitli mal ve hizmetler) olmak üzere fiyatlar iki başlık altında derlenmektedir. Belirtilen konulara ilişkin toplanan verilerin ilgili sisteme kaynak belirtilerek girişleri düzenli olarak yapılmıştır.

Ürün Maliyetleri Çalışmaları

İlimizde yetişen ürünlere (tarla, meyve, sebze) ait maliyet çalışmaları her yıl ürün hasatının sonrasında sahada yapılan çalışmalar sonucunda hazırlanmaktadır. Üretim maliyetleri hesaplamaları yapılırken ürünlerin Bilecik şartlarında sulu ve kuru yetiştirebilme şartları dikkate alınarak hesaplamalar yapılmaktadır. 2020 yılı içerisinde Bilecik Asliye Hukuk Mahkemesinin ve diğer kurumların farklı tarihlerde istediği hububat, sebze ve meyve ürün maliyet hesaplamaları ile ilgili resmi yazılarına cevap verilmiştir.

Tarımsal Ürünler Maliyet Sistemi (TAMSİS)

Tarımsal Ürünler Maliyet Sisteminin (TAMSİS) Türkiye genelinde bitkisel ürünlerin maliyetlerinin ve birim alandan elde edilen net gelir değerlerinin hesaplanabilmesi amacı ile oluşturulmuş bir sistemdir. Tek yıllık ve çok yıllık ürünlerde her ilçenin kendi ilçelerindeki ekonomik değeri olan ürünlerin üretim tiplerine göre listesi hazırlandıktan sonra sistem üzerinden maliyet cetveli doldurulmaktadır. İlçelerde hazırlanan bu maliyet verilerinin ilçe, il ve genel müdürlük onayından sonra kullanıma hazır duruma gelmektedir. 2020 yılı maliyet çalışmaları ile ilgili olarak çiftçilerle düzenli olarak anketler yapılmaktadır. Sistem girişleri yıl sonu itibariyle yapılmıştır.

Tarım Ürünleri Fiyat İzleme Sistemi (TÜFİS)

Bakanlığımız Tarım Bilgi Sistemi (TBS), kapsamında oluşturulan Tarım Ürünleri Fiyat İzleme Sistemi (TÜFİS), 20.02.2017 tarihi itibariyle 81 il ve ilçelerinde uygulamaya açılmıştır. Sistemde, Hal Fiyat İzleme Modülü de yer aldığından, ülke genelinde günlük sebze, meyve fiyat ve miktar bilgilerine ulaşılarak verilerin doğru ve güvenilir bir şekilde elde edilmesi amacıyla Bakanlığımız Hal Kayıt Sistemi (HKS) ile Bakanlığımız entegrasyonu sağlanmıştır. Bu amaçla Bu kapsamda İl ve İlçe Müdürlüklerimizce 20 Şubat 2017 tarihinden itibaren üretici, aracı, pazar, hal, market fiyatları günlük olarak TBS sisteminin ilgili ara yüzüne işlenmektedir. 2020 yılında hafta içi her gün 6 marketten veriler alınarak sisteme girişi gerçekleştirilmeye devam edilmektedir.

Tarımsal Yayım Projeleri Çalışmaları

Tarımsal Yayım Hizmetleri Desteklenmesi Projesi

Tarımsal Yayımı Geliştirme Projesi kapsamında tarımsal yayım faaliyetlerini etkinleştirmek ve bilginin doğrudan çiftçiye ulaşabilmesini sağlamak amacıyla eğitim ve yayım faaliyetlerinde bulunmaktadır. İl Yayım ve Eğitim Faaliyetleri kapsamında 2021 Yılı İl Yayım Programı hazırlanmıştır. Kitle Yayım Vasıtaları Üretimi ile 6.991 adet çiftçi mektubu, liflet, cd, sms ve broşürün dağıtımını gerçekleştirilmiştir.

Tablo: 2020 Yılı Yayım Faaliyetleri

Faaliyet	Adet	Çiftçi Sayısı
Çiftçi Toplantısı	127	2.314
Demonstrasyonlar	210	762
Çiftçi Kursları	5	175
Panel, Fuar, Çiftçi İnceleme Gezileri, Teşvik Müsabakaları	21	2.043
Toplam	363	5.294

Çiftçi Kursları

Tablo: 2020 Yılı Çiftçi Kursları

Çiftçi Kursları	İlçe	Kurs Sayısı	Katılan Çiftçi Sayısı
Sürü Yönetimi	Bozüyük	1	45
Pet Hayvanları	Bozüyük	1	13
Mantar Yetiştiriciliği	Bozüyük	1	20
Sürü Yönetimi	Pazaryeri	1	40
VARROA ile Mücadele	Merkez	1	57
Toplam		5	175

Kadın Çiftçilerle İlgili Çalışmalar

Cumhurbaşkanlığı birinci 100 Günlük Eylem Planı kapsamında Tarım ve Orman Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığı ortaklığında 30 Ekim 2018 tarihinde imzalanan "Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İşbirliği Protokolü" kapsamında Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ve Ticaret İl Müdürlüğünden oluşan "Bilecik İli Kadın Kooperatifçiliği Çalışma Grubu" tarafından gerçekleştirilen eğitim, ziyaret, toplantı ve çalıştay faaliyetleri neticesinde Osmaneli Belediye Başkanlığının da desteğiyle 15.04.2020 tarih ve E.53899535 sayılı onay ile Ticaret İl Müdürlüğü tarafından verilen izinle İlimiz Osmaneli İlçesinde "S.S. Osmaneli Kadın Girişimi Üretim ve Kooperatifi" resmi olarak kurulmuş ve aktif olarak faaliyete başlamıştır.

Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi kapsamında 2020 yılı içerisinde "Bilecik İli Kadın Kooperatifçiliği Çalışma Grubu" tarafından verilen eğitimler ve programlar ile toplamda **363 kadına** ulaşılmıştır.

Basın ve Enformasyon Çalışmaları

Basın ve Enformasyon Çalışmaları kapsamında, müdürlüğümüz faaliyetlerinin fotoğraflanması, web sitesinin yayını ve güncelleme işlemleri yapılmaktadır. İl Müdürlüğümüz web sitesinde 2020 yılında 132 adet haber, 49 adet duyuru yayınlanmış yerel gazetelere ve Bakanlığımız web sitesine gönderilmiştir.

Hizmet İçi Eğitimler

2020 yılında HİEBİS üzerinden 20 eğitim başvurusu gerçekleşmiş olup bunlardan 12 tanesi reddedilmiş, 8 eğitim başvurusu onaylanmıştır.

Tarımsal Kuraklık Eylem Planı

Kuraklık eylem planı çalışmaları kapsamında; 2019 Yılı Kuraklık eylem planı hazırlanarak Bakanlığımıza gönderilmiştir.

Doğal Afetler

İlimiz merkez ve ilçelerinde meydana gelen doğal afetler İl ve İlçe Müdürlüğümüz teknik personellerince incelenmiş ve hasar tespit çalışmaları yapılmıştır.

Tablo: 2020 Yılı Doğal Afetleri

İlçe Adı	Köy Sayısı	Çiftçi Sayısı	Tarih	Afet Nevi	Zarar Gören Alan (da)	Zarar Gören Ürün	Zarar Oranı (%)
Bozüyük	10	35	24/05/2020	Don	550	Ceviz, Kabak, Fasulye	35
Pazaryeri	4	70	01/06/2020	Aşırı Yağış, Dolu	300	Fasulye, Şerbetçiotu, Mısır, Hububat	30 - 60
Pazaryeri	1	20	04/06/2020	Aşırı Yağış, Dolu	150	Fasulye, Şerbetçiotu, Mısır, Hububat	30 - 60
Bozüyük	5	85	11/06/2020	Dolu	7000	Buğday, Arpa, Nohut, Ayçiçeği	55
Osmaneli	1	1	11/06/2020	Yıldırım Düşmesi ve Yangın	6,5	Arpa	100
Osmaneli	6	127	21/06/2020	Dolu Sel Fırtına	2.271,32	Muhtelif sebze ve Meyve	10 - 80

Ürün Gelişim Raporları

İlimiz tarım ürünlerine ait üretim bilgileri ve ürün gelişim gözlem raporları her ay Bakanlığımıza gönderilmiştir.

Tarım Sigortaları

İl merkezi ve ilçelerimizde tarım sigortaları 2020 yılı uygulamalarının tanıtılması ve üreticilerimizin bilgilendirilmesi amacı ile TARSİM Bursa Bölge Müdürlüğü ile birlikte merkez ve ilçelerimizde toplam 8 adet TARSİM tarım sigortaları toplantısı organize edilmiştir.

Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (ÇMVA)

2020 yılı için 23 üreticimizle sözleşme imzalanmış olup sözleşme imzalanan çiftçilerimizden Çiftçi Kayıt Defterleri yılsonu itibariyle toplanmıştır. Ayrıca 2019 yılında sözleşme imzalanan 21 üreticimizden defterleri toplanmış, girişleri yapılmış ve icmalleri Bakanlığa gönderilmiştir.

Fenolojik Gözlem

İlimiz genelinde farklı zamanlarda, farklı ürünlerde ürün gelişim dönemleri takip edilmektedir. Bu kapsamda ilçelerin kendi bölgelerini temsil eden ürünleri için hazırladıkları raporlar her ay Bakanlığımıza gönderilmiştir.

Açıkta ve Örtüaltı Üretim Raporları

Bakanlığımız tarafından belirlenen tarımsal ürünlerde açıkta ve örtüaltı üretimi, fide üretimleri ve satışları ile ilgili hem arazi kontrolleri hem de bayii görüşmeleri neticesinde hazırlanan raporlar her ay Bakanlığımıza gönderilmiştir.

Yatırım Plan ve Programları

Bakanlığımızın tarımsal ve hayvansal üretimin geliştirilmesi, kurumsal faaliyetlerin artırılması ve çiftçi eğitim çalışmalarının artırılması ve tarladan sofraya tüketim zincirinin kontrolü amacıyla her yıl program ödeneği tahsis etmektedir. Yatırım projeleri için tahsis edilen ödeneklerin durumu ve yatırım projelerinin gerçekleştirme durumuna ilişkin verilerin İLYAS (İl Yatırım Takip Sistemi) sistemine girişleri tamamlanmıştır.

Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetleri

İlimiz genelinde Tarımsal Yayım Ve Danışmanlık Hizmetlerine Destekleme Ödemesi Yapılması Hakkında Tebliğ kapsamında 4 (dört) Sivil Toplum Kuruluşunda yetki belgesi bulunmaktadır. Danışmanlık Hizmeti veren 3 Ziraat Mühendisi, 1 Veteriner Sağlık Teknikeri çalışmaktadır.

Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerine Destekleme Ödemesi Yapılması Hakkında Tebliğ kapsamında İlimiz genelinde 277 adet çiftçimize danışmanlık hizmeti verilmektedir. Danışmanlık Hizmeti veren kuruluşlara ilgili tebliğ gereğince her bir danışmanın aylık ücreti, ücrete bağlı vergi ve sigorta giderleri toplamı 3.833,00 Türk Lirası'dır. İlimiz genelinde Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerine Destekleme Ödemesi Yapılması Hakkında Tebliğ kapsamında 184.000,00 Türk Lirası ödeme yapılmaktadır. Kurumumuz tarafından görevlendirilen komisyon altı ayda bir olmak üzere yılda iki kez destekleme alan kuruluşları denetlemektedir.

Proje Çalışmaları

Bilecik Merkez İlçesi Başköy Köyünde bulunan Baştacı Kadınları Derneğine Trabzon hurması meyvesinin kurutulması amacıyla sera kurulması için Hurmaların Baştacı "Cennet Hurması" Projesi İl Müdürlüğümüz tarafından hazırlanarak İç İşleri Bakanlığına sunulmuş ve proje 2020 yılında uygulamaya geçmiştir.

Bakanlığımız Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı tarafından açılan 2020 Tarımsal Yayım Projeleri kapsamında “Toprağını da Koru Cebini de Koru Projesi” Bakanlığımız tarafından onaylanmış, 2020 yılında uygulamaya başlanmıştır. Proje kapsamında Bozüyük Poyra Köyü ve Dodurga Beldesinde proje tanıtım toplantıları yapılmıştır. Projenin deneme alanlarına Macar Fiği ekilişleri yapılmıştır.

Bakanlığımız Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı koordinasyonunda; İl Müdürlüğümüz ve Eskişehir Geçit Kuşağı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü işbirliğiyle hazırlanan "Bilecikli Kadınlar Rezene Üretiyor" Projesi İlimizde uygulanmaya başlanmıştır. Bu projeye Merkez ilçemize bağlı Deresakarı, Çukurören ve Alpagut Köylerinde kadın çiftçilerin alternatif bir ürün olan rezene bitkisiyle tanışmaları sağlanarak küçük alanlar değerlendirilmiştir.

İlimiz tarafından hazırlanan “Osmanlı Lezzeti Kamber Biber Yeniden Canlanıyor” Projesi yapılan değerlendirme sonucunda "Kadın Çiftçiler Tarımsal Yayım İl Özel Projesi" 2020 Yılı Yatırım Programına alınmış olup İlimizde uygulanmaya başlanmıştır. Hazırlanan bu proje ile geçmişten günümüze kadar ilimizin elverişli iklim ve topraklarında yetiştirilen ancak zamanla unutulmaya yüz tutmuş kamber biberi yetiştiriciliğini yeniden canlandırmak amaçlanmıştır.

2021 yılı Tarımsal Yayım Hizmetleri Projeleri çalışmaları kapsamında Osmaneli İlçemizle birlikte hazırlanan “Antioksidan Kaynağı Aronya İl Yayım Projesi” Bakanlığımız Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığınca Tarımsal Yayım Hizmetleri Projeleri kapsamında desteklenmesine karar verilmiştir.

İl Müdürlüğümüz tarafından hazırlanarak, Bilecik İl Özel İdaresi işbirliğiyle BEBKA destekli olarak Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin COVID 19 Salgınına Karşı Yaşam Koşullarının İyileştirilmesi Projesi 2020 yılında uygulanmıştır. Bu proje ile Söğüt İlçemizde; Hamitabat köyünde 150 kişilik ve Çaltı köyü, Şen mahallesinde 200 kişilik, toplamda 350 kişilik konaklama alanı oluşturulmuştur. Bu sayede mevsimlik tarım işçilerinin virüsün etkilerinden korunacakları aileleriyle birlikte kalabilecekleri yeterli büyüklük ve sayıda, iklim koşullarına dayanıklı, havalandırmaya müsait daha sağlıklı ve temiz koşullarda barınmaları sağlanacaktır. Proje bütçesi 1.840.417,82 TL’dir.

ÇAYIR MERA VE YEM BİTKİLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

1. 4342 Sayılı Mera Kanunu Çalışmaları

İlimizde mera çalışmaları, 28.02.1998 tarihli ve 23272 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulan 4342 Sayılı Mera Kanunu kapsamında yürütölmektedir. İlimizde meraların tespit, tahdit, tescil, tahsis ve ıslah çalışmaları Şube Müdürlüğümüzce yürütölmektedir. İlimizde tespit ve tahdit çalışmaları 2005 yılında tamamlanmış olmasına rağmen İl Mera Komisyonunca yapılan bu tespit ve tahdit çalışmalarının değerlendirilmesi neticesinde bazı yerleşim birimlerinde ek mera tespit çalışmaları başlatılmıştır.

Bu çalışmalar kapsamında 2020 yılında ilimizde yapılan ek tespit ve tahdit çalışmalarına ait veriler aşağıdaki tabloda bildirilmiştir.

Mera Tespit ve Tahdit Çalışması			
İlçesi	Köy Adı	Tespit Alan (da)	Tahdit Alan (da)
Merkez	Abbaslık Köyü	255,53	255,53
Merkez	Ahmetpınar Köyü	27,66	27,66
Merkez	Alpagut Köyü	19,45	19,45
Merkez	Bekdemir Köyü	265,47	265,47
Merkez	Beyce Köyü	61,53	61,53
Merkez	Kızıldamlar Köyü	50,70	50,70
Merkez	Kurtköy Köyü	25,00	25,00
Merkez	Selöz Köyü	60,54	60,54
Merkez	Yeniköy	289,12	289,12
Bozüyük	Akçapınar	39,77	39,77
Bozüyük	Aksutekte	41,39	41,39
Bozüyük	Cihangazi	254,60	254,60
Bozüyük	Çaydere	17,37	17,37
Bozüyük	Dübekli	130,26	130,26
Bozüyük	Hamidiye	80,97	80,97
Bozüyük	Yeniüregil	61,41	61,41
Bozüyük	Yeşilçukurca	37,16	37,16
Bozüyük	Muratdere	84,66	84,66
Bozüyük	Metrsitepe	855,61	855,61
Bozüyük	Kovalıca	223,84	223,84
Söğüt	Dereboyu	318,22	318,22
Söğüt	Gündüzbey	9,40	9,40
Söğüt	Ortaca	352,91	352,91
Söğüt	Yakacık	91,09	91,09
Toplam		3.653,65	3.653,65

Tablo: Mera Tespit, Tahdit ve Tahsis Alanları

İlçe	Mera Tespit-Tahdit Alan (da)	Mera Tescil Alanı (da)	Mera Tahsis Yapılan Alan (da)	Tahsis Oranı (%)
Merkez	2.328,30	1.273,31	794,48	62
Bozüyük	22.108,54	20.281,50	19.300,82	96
Gölpazarı	1.657,47	1.657,47	1.507,85	100
İnhisar	7.498,88	7.498,88	7.498,88	100
Osmaneli	5.128,36	5.128,36	5.126,90	100
Pazaryeri	4.856,39	4.856,39	4.439,84	92
Söğüt	16.651,76	15.880,17	15.815,65	100
Yenipazar	1.796,83	1.796,83	1.813,05	99
Toplam	62.026,53	58.372,92	56.297,47	91

2. Mera Tespit, Tahdit ve Tahsis Alanları

3. Mera Tahsis Çalışmaları

Tablo: 2020 Yılında Yapılan Tahsis Çalışmaları

İlçeler	Köyler	Tahsis Yapılan Alan (Da)
Bozüyük	Karaağaç	311,57
Osmaneli	Akçapınar	60,08
Osmaneli	Hisarcık	841,72
Osmaneli	Ağlan	108,41
Osmaneli	Adliye	245,46
Toplam		1567,24

4. Mera Bilgi Sistemi Projesi (MERBİS) Çalışmaları

Mera Bilgi Sistemi Projesi (MERBİS) kapsamında orta malları siciline kaydı tamamlanan İlimiz mera alanlarının, NETCAD ortamında çizimleri yapılarak sözel verileri ile birlikte sisteme girilip, internet ortamına aktarımı sağlanmaktadır.

2020 yıl sonu itibarı ile tahdit işlemi yapılan toplam mera alanlarının % 90'a yakını MERBİS'e aktarılmıştır. İlimizde tespit ve tahdit çalışmaları yapılan mera alanlarının sisteme girişlerine devam edilmektedir.

5. Mera Tahsis Amacı Değişikliği (TAD) Çalışmaları

4342 sayılı Mera Kanununun 14.maddesi gereği mera yaylak ve kışlaklar ile umuma ait otlak ve çayırardan tahsis amacı değiştirilmedikçe mera, yaylak ve kışlaktan bu Kanunda gösterilenden başka şekilde yararlanılamaz. Bu kanun maddesi kapsamında;

2020 Yılı içerisinde 2 adet tahsis amacı değişikliği talebinin işlemleri tamamlanarak hazine adına tescil edilmesi için Bilecik Kadastro Müdürlüğüne gönderildi. 1 adet tahsis amacı değişikliği işleminin Bakanlık görüşleri alındı, ot bedeli tahsil edilmiş ve teminat alma aşamasına getirilmiş durumdadır. Aşağıdaki tabloda 2020 yılında yapılan tahsis amacı değişikliği işlemlerine (TAD) ait bilgiler yer almıştır.

Tablo: 2020 Yılında Yapılan Tahsis Amacı Değişikliği İşlemleri

İlçe	Firma Adı	Mera Adı	Dönem	Tahsis Amacı Türü	20 Yıllık Ot Tutar (TL)
Bozüyük	OEDAŞ	Bozüyük İlçesi, Camiliyayla, Düzdağ ve Erikli Köylerinde altı adet direk yeri toplam 50,55 m2	Şubat	Mera Kanunu 14/ğ Maddesi	67,5
Bozüyük	İnebolu Enerji Yatırım Üretim ve Ticaret Anonim Şirketi	Bozüyük İlçesi Erikli Köyünde mera vasıflı taşınmazın 125,197 da' lik kısmı	Mayıs	Mera Kanunu 14/ğ Maddesi	169.015,95
Bozüyük	Akdeniz Mineral Kaynakları A.Ş.	Bozüyük İlçesi Eceköy Köyü 579 parsel numaralı mera alanının 144,44 dekar kısmı	Aralık	Mera Kanunu 14/a Maddesi	194.992,65

Kaynak: 2020 yılı merbis.gov.tr kayıtları

6. Mera Islah ve Amenajman Projeleri Çalışmaları

4342 Sayılı Mera Kanunu Gereğince; İlimizde Uygulanan Mera Islah ve Amenajman Projeleri çalışmaları kapsamında, danışman kuruluş olan, Eskişehir Geçit Kuşağı Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü ile birlikte 2020-2023 yıllarında uygulanmak üzere Selimiye, Yeşilyurt ve Dombayçayırı Mera Islah ve Amenajman Projesi kapsamında hayvan sahibi çiftçilere meraya olan otlatma baskısını azaltmak amacıyla 1.070 kg yonca ve 3.000 kg Macar fiği dağıtılmıştır. Ayrıca Selimiye Köyü Mera Islah ve Amenajman Projesi kapsamında yapay çayır mera çalışması için 385 kg İngiliz çimi, 125 kg domuz ayrığı, 165 kg kamışsı yumak, 220 kg çayır Üçgülü ve 700 kg korunga ekiliş yaptırılmıştır.

Aşağıdaki tabloda Bilecik ilinde 2019-2023 yıllarında uygulamaya konulmuş projelerin isimleri, uygulama yılları ve proje ıslah alanı gösterilmektedir.

Tablo: 2019-2023 Yıllarında Uygulamaya Konulmuş Projeler

Sıra No	Proje adı	Yapım Yılları	Maliyet (TL)	Alanı (Da)	Projenin Beklenen Etkileri
1	Bozüyük/Dombayçayırı Köyü Mera Islah ve Amenajman Projesi	2019-2021	133.832,4	556,72	*Meraların ot verimlerinin ve miktarının artırılması,
2	Bozüyük /Çokçapınar Köyü Mera Islah ve Amenajman Projesi	2020-2022	144.367	1.853	*Erozyonun önlenmesi,
3	Osmaneli/Selimiye Köyü Mera Islah ve Amenajman Projesi	2020-2024	430.235	220,28	*Hayvanların açık alanlarda en az 5-6 ay otlatılmasının sağlanması,
4	Osmaneli/Hisarcık Köyü Mera Islah ve Amenajman Projesi	2021-2023	300.000	841	*Mera Otlatma Planının Uygulanması,
5	Osmaneli/Boyunkaya Köyü Mera Islah ve Amenajman Projesi	2021-2023	300.000	781	*Meralarda Sulama Göletleri Yapılarak
6	Osmaneli/Adliye Köyü Mera Islah ve Amenajman Projesi	2021-2023	144.000	252	Hayvanların İçme Su İhtiyaçlarının karşılanması,
7	Osmaneli/Sarıyazı Köyü Mera Islah ve Amenajman Projesi	2021-2023	10.000	282	

7. Mera Yaylak ve Kışlakların Kullandırılması Çalışmaları

4342 Sayılı Mera Kanununun 26. Maddesi gereğince; mera, yaylak ve kışlaklardan komisyonca tespit edilecek otlatma haklarına göre yararlanacak hayvan sahipleri komisyonca her yıl tespit edilecek belli bir ücreti ödemekle yükümlüdür. Muhtarlık veya belediyeler tarafından yapılacak bu tahsilatın, o yerin mera alanlarının ıslah ve geliştirilmesi amacı ile köy sandığına veya belediye bütçesinde ayrı bir hesap açılarak o hesaba gelir olarak kaydedilmesi gerekir ve bu gelirler amacı dışında kullanılmaması gerekmektedir.

Bilecik İl Mera Komisyonunun 27.01.2020 tarih ve 629 numaralı kararın 11. maddesi gereğince; İlimiz mera alanlarının 2020 yılı otlatma başlangıç ve bitiş tarihleri ilçeler bazında aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo: 2020 Yılı Otlatma Başlangıç ve Bitiş Tarihleri

İlçeler	Otlatma Başlangıç Tarihi	Otlatma Bitiş Tarihi	Otlatma Gün Sayısı
İnhisar, Osmaneli	15.04.2020	15.10.2020	180 gün
Merkez, Gölpazarı	01.05.2020	1.10.2020	150 gün
Bozüyük, Pazaryeri, Söğüt, Yenipazar	01.05.2020	1.10.2020	150 gün

İl Mera Komisyonu tarafından 2020 Yılı için tahsil edilmesi gereken otlatma bedeli, küçükbaş hayvan başına 3,00 TL; büyükbaş hayvan başına 30,00 TL olarak belirlenmiştir. Mera, yaylak ve kışlaklarda otlatma hakkının üstünde hayvan otlatanlardan bu ücret her hayvan sayısı için **üç katı olarak tahsil** edileceği kararı alınmıştır.

8. Mera Yaylak ve Kışlak Alanlarındaki İşgallere Yönelik Çalışmalar

Mera alanlarına yönelik olarak yapılacak sürme, ekme, inşaat yapma, zarar verme gibi her türlü eylem işgal olarak değerlendirilmektedir. Bu gibi işgallerde bulunanlar hakkında 4342 Sayılı Mera Kanununun 19. ve 27. Maddeleri gereğince 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun veya 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75'inci maddesi gereğince işlem yapılmaktadır. Bunun yanında meralara yapılacak işgaller Türk Ceza Kanununun 513'üncü ve devamı maddelerine göre de suç teşkil ettiğinden Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulabilecektir.

4342 Sayılı Mera Kanununun 19. Maddesi gereğince “Muhtarlar ve belediye başkanları; mera, yaylak ve kışlakların ve sınır işaretlerinin korunmasından ve ayrıca tahsis amacına göre en iyi şekilde kullanılmasının sağlanmasından sorumludur. Muhtarlar ve belediye başkanları ayrıca geliştirme projelerinde öngörülen hususların yerine getirilmesinde, kamu görevlilerine yardımcı olmakla görevli ve sorumludurlar. Bu kapsamda İlimizde 2020 yılı içerisinde işgal ve tecavüzlere yönelik olarak Bozüyük ilçesi, Çokçapınar köyünde meralarda otlatma planına uyulmayarak otlatma mevsimi dışında hayvan otlatıldığı ile ilgili olarak bir adet CİMER'e şikayet başvurusu yapılmıştır. Şikâyete konu mera alanlarında gerekli incelemeler yapılmış ve devamında hayvan sahibi çiftçiler ile bir toplantı düzenlenerek sorun giderilmiştir.

9. Yem Bitkileri Üretim ve Planlama Çalışmaları

9.1.Yem Bitkileri Destekleme Çalışmaları

Yem Bitkileri desteklemeleri, 2019 Yılı Yem Bitkileri Destekleme Ödemelerine ilişkin Tebliğ 2019-46 sayılı Tebliğ “9 Kasım 2019 tarih ve 30943 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur”. Bu karar kapsamında yem bitkileri ekilişleri yaparak müdürlüğümüze müracaat eden üreticilerin beyanlarının kabulleri yapılmaktadır. Kabuller yapıldıktan sonra yem bitkileri arazi ekiliş kontrolleri “hasad öncesi” yapılmaktadır. Her yıl beyan vermeyen çiftçiler

veya beyan verip de toplam 10 dekarın altında ekiliş yapanlar üreticiler yem bitkileri desteklerinden faydalandırılmazlar. Çok yıllık yem bitkileri (Yonca, Korunga, Üçgüller ve Gazalboynuzu vb.) ekilişleri yapan üreticilerin desteklemelerden faydalanabilmeleri için; her yıl tarım ve orman il/ilçe müdürlüklerine başvurarak beyan vermek zorundadırlar. 30 Aralık 2020 tarihli ve 31350 tarihinde 2020/52 sayılı tebliğ ile aynı tebliğin 24.mad./şş) bendi “2018 üretim yılından başlamak üzere, örtü altı üretimler ve çeltik hariç olmak üzere bir parselde aynı tek yıllık bitki arka arkaya üç kez ekilirse, üçüncü üretim için bu tebliğde belirtilen destekleme ödemeleri yapılmaz.” Hükmünde yer alan 2018 ibaresi 2019 olarak değiştirilmiştir.

2020 yılındaki destekleme çalışmalarına ait icmal-3 kesinleşmemiştir.

9.2. Yem Bitkileri Üretimini Geliştirme Proje Çalışmaları

9.2.1. Hayvancılık Özelinde Köy Bazlı Birlikte Üretim Modeli Projesi

Yenipazar İlçesi, Danişment Köyünde, köyün öz kaynaklarının aktifleştirilerek en az maliyetle en yüksek üretimi elde etme mantığıyla çalışarak, nihayetinde köy bazında büyükbaş hayvancılığın sürdürülebilir bir geçim kaynağı haline getirilmesi sağlamak amaçlanmıştır. Bu sayede köyden kente göçün önlenmesi, çiftçilerimizin refah seviyesinin artırılarak böylelikle kentlerden köylere dönüşün de teşvik edilmesidir. Projenin Tahmini Bütçesi 4.000.000,00 TL olup; proje ortakları ise Danişment Köyünde Büyükbaş Hayvan Yetiştiriciliği yapan 22-25 adet Üretici ile Danişment Köyü Köy Tüzel Kişiliğidir.

9.2.2. Hayvanlarda Doğru Besleme Yazılımının Geliştirilmesi, Uygulaması ve Teknik Destek Hizmeti projesi

Yürütücülüğü Müdürlüğümüz tarafından yapılacak olan projemiz 2020 yılında BEBKA tarafından kabul edilerek TR41/20/TD/0093 Referans Numarası ile onaylanmıştır. 2021 yılında 180 gün süreli olarak uygulanacak olan bu proje ile önce hayvanlarda doğru besleme tekniklerine yönelik bir yazılım geliştirilecek ve yazılım hayvan sahibi üreticilerimizin kullanımına sunulacaktır.

9.2.3. Yem Bitkileri Üretimini Geliştirme Projesi

Proje ile hayvancılık girdileri arasında en büyük paya sahip olan yem masraflarının asgari düzeye indirilmesi, hayvancılık ekonomisine katkı sağlamak, meraya olan otlatma baskısını azaltmak, yem bitkisi yetiştiriciliğini yaygınlaştırılmak ve kendi tarım arazileri de daha verimli kullanmalarını sağlamak amacıyla; 2020 yılında Aga ve Hacıbey çeşitlerinin Merkez Alpagut, Erkoca ve Beyce Köyleri, Osmaneli İlçesi Boyunkaya, Adliye ve Hisarcık Köyleri, Bozüyük

İlçesi Kandilli Köyünde 5'er dekarlık alanlarda Pazaryeri Günyurdu köyü 20 dekar alanda olmak üzere toplam 60 dekar alanda denemesi yaptırılmış ve hepsinden yüksek verim alınmıştır. Bu proje kapsamında İlimizde çoğunluğu Aga çeşidi olmak üzere Alpagut, Kızıldamlar ve Bahçecik köylerinde toplam 1.050 dekar alanda silajlık mısır ekişi yaptırılmış ve bu ekilişler için 42.804 TL'nin 21.402 TL'si hibe (%50'si hibe) olarak verilmiştir. 2020 yılında ise bu çeşitlerden çoğunluğu AGA mısır çeşidi olmak üzere, Hacıbey çeşidi ile birlikte Merkez Alpagut Köyü, Kızıldamlar, Bahçecik ve Osmaneli İlçemize bağlı köylerde çiftçilerimiz tarafından toplam 1.050 dekar alanda silajlık mısır ekilişleri yaptırılmıştır. Bu tohumlukların %50'si kurumumuz tarafından hibe olarak çiftçilerimize verilmiştir. Bu yıl dağıtılan tohumla 8 bin ton mısır silajı üretilmesi ve 2 bin büyükbaş hayvanın kaba yem ihtiyacının karşılanması sağlanmıştır.

10. Bilecik Merkez ve İlçelerinde Köy Bilgilendirme Toplantıları

4342 Sayılı Mera Kanununun uygulanması kapsamında İlçe Müdürlüklerimizle koordineli olarak çalışılmaktadır. İl Merkezimiz ve İlçelerimize bağlı bazı Köy ve Mahalle Muhtarlığında Kanun Hükümleri ile ilgili bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır. Özellikle meraların korunması, kullandırılması ve otlatma yasağının uygulandığı dönemlerde yasağa uyularak hayvan otlatılmaması meraların otundan daha iyi fayda sağlanacağı anlatılmıştır. Sorgum-sudan otu ve Ryegrass (İtalyan Çimi) yetiştiriciliği hakkında da bilgilendirme yapılmıştır. Bu yem bitkilerinin yetiştiriciliği hakkında lifletler hazırlanarak üreticiler verilmiştir. Ayrıca Merkez Köylerimizde Yem Bezelyesi ve Silajlık Mısır ekilişleri hakkında bilgi verilmiştir. Yerli hibrit Silajlık mısır çeşitlerimiz olan "Aga, Samada, Sakarya ve Hacıbey" çeşitleri ile yem Bezelyesi çeşitleri (Özkaynak, Töre, taşkent vb.)nin verimleri hakkında bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır.

11. Mera Yönetim Birlikleri

Mera Yönetim Birliklerinin Kuruluş, Çalışma Usul ve Esasları 31.07.1998 tarih ve 23419 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Mera Yönetmeliğinin 11. Maddesi "*Mera Yönetim Birlikleri köy veya belediyede oturan hayvancılıkla uğraşan çiftçiler arasından, mera, yaylak ve kışlaklar ile umuma ait çayır ve otlakların tespit, tahdit ve tahsis işlemleri tamamlandıktan sonra, seçimle belirlenen beş asil ve beş yedek üyeden oluşur. Ayrıca, köylerde muhtar, ziraat odası temsilcisi, belediyelerde çiftçi mallarını koruma başkanları ve ziraat odası başkanları, köy veya belediyede bulunan tarımsal ve çevre ile ilgili sivil toplum örgütü temsilcilerinden en fazla üyeye sahip ilk ikisinin göstereceği iki üye Mera Yönetim Birlikleri'nin doğal üyesidir. Üç yılda bir yapılacak olan genel kurul ile asil ve yedek üyeler yeniden belirlenir. Seçilen beş asil üye ile doğal üyeler kendi aralarında başkanlarını seçer. Oyların eşit olması*

halinde başkan kura ile belirlenir. Mazeretsiz olarak üst üste iki kez toplantıya katılmayan seçilmiş üyelerin üyelikleri düşer. Boşalan üyenin yerine, seçimle gelen ilk sıradaki yedek üye görev yapar. Ekonomik arazi büyüklüğü mevcut olmayan mera, yaylak, kışlak ve umuma ait otlak ve çayır alanları için Mera Yönetim Birlikleri kurulması zorunlu değildir.

Mera Yönetim Birlikleri her ay sonu çoğunlukla toplanır, yapılan çalışmaları değerlendirir. İhtiyaç duyulduğu zamanlarda üç üyenin talebi veya başkanın çağrısı ile Mera Yönetim Birlikleri olağanüstü toplanabilir. Mera Yönetim Birlikleri salt çoğunlukla toplanır ve katılımların salt çoğunluğu ile karar alır. Alınan kararlar, karar defterine islenir ve üyelerce imzalanır.” Mera Yönetim Birliklerinin görevi ise aynı yönetmeliğin 12. Maddesinde belirtilmiştir. 2020 Yılında İslah Projesi uygulanmakta olan mera alanlarında Mera Yönetim Birlikleri kurulması ve görevleri hakkında bilgilendirme çalışması yapılmıştır.

12. Mera Kiralama Çalışmaları

Meraların kiralınması, 31.7.1998 tarihli ve 23419 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mera Yönetmeliğinin 7’nci maddesi “ Kadimden beri mera, yaylak ve kışlak olarak kullanılan yerler ile aynı amaçla kullanılmak üzere köy veya belediyelere tahsis ya da terk edilen yerler, Devletin hüküm ve tasarrufunda veya hazinenin mülkiyetinde bulunan arazilerden etüt sonucu mera, yaylak ve kışlak olarak yararlanılabileceği anlaşılan yerler, mera, yaylak ve kışlak olarak kullanılmak amacıyla kamulaştırılacak yerlerden **çalışmalar sonucu ihtiyaç fazlası olarak belirlenen mera, yaylak, kışlaklar ile umuma ait çayır ve otlak alanları, öncelikle en yakın köy veya belediyeye, o köy veya belediyede oturan ve hayvancılık yapan çiftçilere veya bu amaçlı kuruluşlara, bunun mümkün olmaması halinde hayvancılık yapan veya hayvancılık işletmesi kurmak isteyenlere ıslah etmek koşulu ile yirmi beş yıla kadar ihale ile** kiralalanabilir. Ancak kiralama köy ve belediyelerin hayvan varlığındaki değişim dikkate alınarak **her beş yılda bir, İl Mera Komisyon** tarafından yeniden değerlendirilir. İlimizde 2020 yılında ihtiyaç fazlası mera alanı bulunmadığından kiralama yapılamamıştır.

13. Mera Fon Gelirleri

Mera Kanununun 30. Madde Uygulamaları kapsamında;

- Otlatma amacıyla kiraya verilen mera, yaylak ve kışlaklardan yönetmelikte belirtilen usule göre alınacak ücretler.
- Tahsis amacı değişikliği talebinde bulunan gerçek ve tüzel kişilerden, 14 üncü maddesi tahsis amacı değiştirilen mera, yaylak ve kışlaklardan elde olunacak yirmi yıllık ot geliri esas

alınarak, komisyonca tespit edilerek alınacak ücret.

c. Yayla turizmi amacıyla 20'nci madde çerçevesinde verilecek yapı izinlerinden valiliklerce tespit edilecek miktarda alınan yapı ruhsat ücretleri ile bu yerlerin yıllık kira bedelleri.

d. Her türlü bağış ve yardımlar.

Yukarıda belirtilen ödeme başlıklarındaki gelirler *NET-CAD merbis.gov.tr* Ortamında girişleri yapılmaktadır.

İDARİ VE MALİ İŞLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

Bina, Lojman ve Diğer Tesis Sayıları

Tablo: Bina ve Lojman Durumu

Teşkilatlandığı İlçe Sayısı	Lojman Sayısı	Toplantı Salonu Sayısı	Hizmet Binası Sayısı			Lojman Durumu	
			Hükümet Binası içinde (Adet)	Mülk (Adet)	Kira (Adet)	Kullanılan	Kullanılmayan
8	29	1	2	7	-	17	12

Araç Durumu

Tablo: 2020 Yılı Araç Durumu

	Resmi Araç	Kiralık Araç	Toplam
Merkez	8	5	13
İlçeler	18	3	21
Genel Toplam			34